The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.

WEDNESDAY, SEPTEMBER 19, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 74. TREŠDIEN, 1962, GADA 19. SEPTEMBRĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijas — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE. 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikagas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

Asas ciņas Apvienotās Nācijās

Apvienoto Nāciju pilnsapulces rudens sesija, kas sāksies šā gada 19. septembrī Ņujorkā, draud izvērsties par vienu no asākām pēdējo gadu laikā. Kā Rietumiem, tā Austrumiem uzkrājusies smaga problēmu un pārmetumu nasta, kas, protams, tagad tiks iztirzātas starptautiskā organizācijā.

PILNSAPULCES RUDENS SESIJA DRAUD IZVĒRSTIES PAR VIENU NO ASĀKĀM PĒDĒJOS GADOS. MASKAVA GATAVO DIPLOMĀTISKUS UZBRUKUMUS VAIRĀKĀS FRONTĒS. KRIEVI PIEKĀPJAS BERLINĒ. ATENTĀTU VIRKNE PRET UZ MŪŽU AMATĀ IEVĒLĒTO GĀNAS PREZIDENTU. INDIJA UN KOMŪNISTU ĶĪNA CĪNĀS ROBEŽAPGABALOS.

NAV CERĪBU PĀRTRAUKT ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMUS

Sabiedrotiem pilnsapulcē gaidāmas grūtas cīņas — kas jau bezsekmīgi izcīnītas iepriekšējos gados, bet, uz atrisinājumu cerēdami, Rietumu lielvalstis tās atkal atkārtos.

Viens no pilnsapulces uzdevumiem būs izraudzīt jaunu Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru — t. i., ja Pad. Savienība neiebāzīs sprunguli ritenī, prasot viena ģenerālsekretāra vietā Rietumu, Austrumu un neitrālo grupu pārstāvētu triumvirātu. Pretējā gadījumā Rietumu lielvalstis, Ziemeļatlantijas un Dienvidaustrumāzijas organizācijas nācijas, Amerikas valstu organizācija un gandrīz visi neitrālie atbalstīs pagaidu ģenerālsekretāra U Tanta ievēlēšanu amatā uz pieciem gadiem.

Ar savu veto Pad. Savienība to var aizkavēt.

Rietumi pilnsapulcē mēģinās pacelt jautājumu par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu un pārraudzību. Ženēvas sarunas tagad uz diviem mēnešiem pārtrauktas un Pad. Savienība likusi saprast, ka šādas sarunas patiesībā ir tikai tukša laika tērēšana. Citiem vārdiem, ka Pad. Savienība Sav. Valstu un Anglijas prasību priekšā nekad nepiekāpsies. Bet, kā jau minēts, sabiedrotie vēlreiz grib mēģināt.

KRIEVI PIEKĀPJAS BERLĪNĒ

Vēl nav pilnīgi skaidrs, vai sabiedrotie Ņujorkā mēģinās risināt arī Berlīnes problēmu, vai to atstās vēlāk tikai četru lielo iztirzāšanai.

Berlīne, katrā ziņā, izvērtusies par visnopietnāko saspīlējuma punktu Rietumu un Pad. Savienības starpā. Ļoti iespējams, ka sabiedrotie prasa agrākās Vācijas galvaspilsētas stāvokļa debates uzņemt pilnsapulces darba kārtībā — ja ne cita iemesla dēļ, tad vismaz lai iepazīstinātu mazāk informētās valstis ar patieso stāvokli un konsekvencēm, pie kādām šis stāvoklis var novest.

Pašā pilsētā nedējas nogale pagāja bez jauniem starpgadījumiem. Varētu pat sacīt, ka Rietumiem bija iemesls svinēt mazu uzvaru, jo, padodamies sabiedroto militāro komandantu prasībai, krievi pārtrauca bruņoto automašīnu lietošanu sava kara piemineklja goda sardzes ievešanai angļu joslā. Pēc augusta demonstrācijām krievi savu goda sardzi trīs nedēļas pārvadāja bruņotās automašīnās Rietumu patruļu pavadībā.

Pēdējo desmit dienu laikā tas jau ir otrs gadījums, kad krievi pakļaujas sabiedroto spiedienam. 4. septembrī krievi padevās: pārtrauca pārejas punkta Čarlija lietošanu amerikāņu joslā un uzsāka savu goda sardzi ievešanu angļu joslā tieši no Sandkruga tilta pārejas, kas ir daudz tuvāk, un krievu konvojiem tagad nav jāskrāpē amerikāņu josla.

CIK ILGI KLUSUMS BERLĪNĒ

Vašingtona acumirklja klusumu Berlīnē izskaidro ar vairākiem apstākļiem. Jāatzīmē, ka tikai pirms pāris dienām Hruščevs solījās Berlīnes jautājumu atlikt līdz Sav. Valstu kongresa vēlēšanām šā gada 6. novembrī. Par citiem iemesliem min Apvienoto Nāciju pilnsapulci, kuras sesijas laikā Maskava it kā negribētu pievērst pārliecīgu uzmanību Berlīnei. Cita iespēja ir, atkal saistībā ar Apvienotām Nācijām, ka tagad Hruščovs rampas gaismā grib nolikt Kastro Kubu un pasaules organizācijas priekšā pataisīt Sav. Valstis par agresoru.

Lai kādi arī būtu Padomju Savienības iemesli Berlīnes klusumam, tie katrā ziņā nav domāti, lai padarītu dzīvi vieglāku Sav. Valstīm un pārējiem sabiedrotiem.

KUBA UN U-2

Padomju Savienības uzbrukumi pret Sav. Valstīm Apvienoto Nāciju pilnsapulces rudens sesijā tiks koncentrēti divos virzienos — pārmetumos par Vašingtonas izturēšanos pret mazo un draudzīgo Kubu, kuru imperiālisti tagad taisās aprīt, un Sav. Valstu spiegu lidmašīnām.

Par Pad. Savienības militārisma iefiltrēšanos Kubā jau rakstīts, tāpat par balsīm Sav. Valstu tautas pārstāvju namā un senātā, prasot noteiktu rīcību Kastro komūnisma likvidēšanai. Pie šī salmiņa tagad pilnsapulcē ķersies komūnistu bloka valstis, mēģinot uzpūst briesmu un agresijas ziloni Kastro režīmam.

Labi informētas aprindas Vašingtonā paskaidro, ka plašas Sav. Valstu valdības aprindas, bet ne prezidents Kenedijs, tagad rūgti nožēlojot, ka biedrs Kastro nav padzīts jau pašā sākumā, kaut vai pagājušā gadā, kad Cūku līča uzbrukuma laikā tas būtu bijis viegli vien paveicams. Bet visas izdevības tika nogulētas. Nogulētas tādēļ, ka Vašingtonas diplomātu un militāristu vairākums sākumā Kastro nopietni neņēma — un pēc tam jau bija par vēlu.

Tagad uzbrukums Kubai neizbēgami sadursies ar Pad. Savienības pretestību. Maskava pat draud ar atomkaru. Neviens pagaidām nevar atbildēt jautājumam, vai uzbrukuma gadījumā Kubai Pad. Savienība patiesi laidīs darbā starpkontinentālās raķetes. Bet tā noteikti laidīs darbā karavīru tūkstošus, kas tagad stacionēti Kastro salā.

Smagi pārmetumi no komūnistiem Sav. Valstīm sagaidāmi attiecībā uz U-2 spiegu lidmašīnām. Pirmo notriekto U-2 1960. g. 1. maijā Chruščevs izmantoja 4 lielo valdību galvu konferences izjaukšanai tā paša gada maija vidū Parīzē. Tagad vairāki U-2 starpgadījumi notikuši īsi pirms Apvienoto Nāciju pilnsapulces rudens sesijas sākuma un, pazīstot Pad. Savienības propagandas paņēmienus, tā minētos starpgadījumus izmantos uzbrukumiem Sav. Valstīm.

Tas, ka spiego visi, protams, ir tikai normāla parādība. Tā tas bijis visos laikos un tā tas ir šodien. Slikti ir tikai, ja kādu piekļer un bez virs Pad. Savienības notriektā Franča Pauera U-2 lidotājiem tas atgadījies vēl divas reizes.

Pirms nepilnām divām nedēļām krievi virs Sahalinu salas, Japānas ziemeļos, pamanīja kādu U-2 lidaparātu, noraidot Vašingtonas paskaidrojumus, ka lidmašīna no kursa nomaldījusies vienīgi sliktu laika apstākļu dēļ. Pag. gadā komūnistu Ķīna notrieca kādu nacionālistu U-2 lidmašīnu un, noraidot nacionālistu atzinumu, ka lidmašīna bijusi viņu, sāka veselu uzbrukumu sēriju pret Sav. Valstīm, apgalvojot, ka P-2 lidojums bijis daļa no amerikāņu spiegošanas kampaņas, ko pēdējie vadot no Japānas. Viena lieta šeit jāatzīst — Japānā atrodas U-2 bazes, bet notriektā lidmašīna no turienes nenāca. Tās sākuma punkts bija Formoza.

U-2 gadījumos Pad. Savienībai lieku trumpi dod apstākļi, ka pēc Franča Pauera incidenta Sav. Valstu prezidents apsolīja, ka tālāki U-2 lidojumi virs padomju zemes nenotiks. Sav. Valstu izskaidrošanās, ka viens lidojums bijis vienkārši negadījums laika apstākļu dēļ un otrā iejaukta nacionālistu Ķīna un nevis Sav. Valstis, nekad nebūs tik efektīvs kā tiešs komūnistu apvainojums, ka lidojumi notikuši un ka ar to Sav. Valstu prezidents lauzis doto solījumu.

NKRUMA SOLA SOCIĀLISTU REVOLŪCIJU

Gānas diktātors, uz mūžu amatā ievēlētais prezidents Nkruma strauji sojo komūnisma virzienā. Ja vien viņš tik ilgi dzīvos, tad Pad. Savienībai būs radies sabiedrotais arī Afrikā, un tā varēs sākt domāt par savu militāro bāzu paplašināšanu.

Gānas komūnismam, liekas, ir daudz vairāk aktīvu pretinieku nekā Nkruma ar to bija sākumā rēķinājies. Situācija nonākusi tik tālu, ka prezidents vairs neuzdrošinās atstāt savām personīgām vajadzībām speciāli būvēto pili — jo tiklīdz Nkruma parādās uz ielas, kāds tūlit sāk šaut vai mest bumbas. Līdzšinējie uzbrukumi gan bijuši nesekmīgi, bet pat Nkruma ļoti labi saprot, ka tie nebeigsies, kamēr viņš nebūs nodabūts no ceļa.

ROBEŽSADURSMES TĀLOS AUSTRUMOS

Pag. nedēļas nogalē Indija un komūnistu Ķīna apmainījās savstarpējiem pārmetumiem un vieglo ieroču šāviņiem Himalaju kalnos No Ladakas ziemeļiem Kašmirā, kur komūnistu Ķīnas spēki iefiltrējušies Indijas teritorijā un prasa ap 50.000 kvadrātjūdžu Indijas zemes, sadursmes tagad pārsviedušās uz Tibetu un budistu protektorātu Butanu, ko Indija solījusies aizstāvēt pret ārējiem uzbrukumiem.

Komūnistu Ķīna apgalvo, ka Indija izveidojusi militāru atbalsta punktu Tibetā, no kura mēģina graužties Ķīnas teritorijā. Indijas izlūklidmašīnas nepārtraukti pārkāpjot komūnistu Ķīnas gaisa robežas Tibetā. Indija savukārt apgalvo, ka komūnistu spēki ielenkuši un apšaudījuši kādu indiešu robežpunktu austrumos no Butanas robežas. Komūnistu dziļāku iefiltrēšanos indiešu robežpunktam izdevies aizkavēt.

MIRIS SŪTNIS DR. O. GROSVALDS

No Parīzes nāk sēru vēsts, ka 78 gadu vecumā tur miris Latvijas sūtnis Dr. O. Grosvalds.

Nelaika šūpulis kārts 1884. gada 25. aprīlī Rīgā. Pēc sturdijām Tērbatas, Parīzes un Minchenes universitātēs Grosvalds 1917. g. ieguva Dr. phil. gradu. Viņš rosīgi darbojās tā laika latviešu sabiedriskajā dzīvē. Publicēja presē daudz rakstu par mākslas jautājumiem un politiku.

1917. g. O. Grosvaldam uzticēja Latvijas nacionālās padomes ārlietu nodaļas sekretāra pienākumus.

1919. gadā Grosvalds kā Latvijas delegācijas loceklis piedalījās Versaļas miera konferencē. Tālākās diplomāta gaitās, laikā no 1921. līdz 1924. gadam viņš izpildīja sūtņa pienākumus Francijā, Beļģijā un Holandē. Pateicoties O. Grosvalda ierosmei, šajā laikā nodibināja stipendijas latviešu skolēniem Francijas mācību iestādēs.

Īsu laiku nelaikis pildīja mūsu Ārlietu ministrijas Rietumu nodaļas vadītāja pienākumus. No 1925. līdz 1930. gadam bija sūtnis Somijā, bet nākošos četrus gadus vadīja Latvijas diplomātiskās pārstāvniecības Polijā, Rumānijā un Ungārijā.

Kopš 1934. g. O. Grosvalds bija Latvijas sūtnis Francijā.

Sūtņa O. Grosvalda personā latvieši zaudējuši pieredzes bagātu diplomātu un valstsvīru, kas visu dzīvi bija veltījis savai tautai un tēvzemei.

Dr. O. Grosvalda aiziešanu sāpīgi izjutīs Parīzes nelielā latviešu saime. Viņa mājas šajā metropolē bija daļa no Latvijas zemes, kur mīļi gaidīts bija katrs tautietis.

Kopā ar nelaika dzīvesbiedri, korporāciju Lettonia un tuvākiem draugiem par sūtņa aiziešanu sēro latvieši visā brīvajā pasaulē.

RAKSTU SACENSĪBA JAUNATNEI

DV Austrālijas valdes ierosinājumā DV Kanadas valde izsludina rakstu darbu sacensību jauniešiem par tematu Ko es zinu par Daugavas Vanagiem?

Sacensībās var piedalīties visi jaunieši līdz 18 g. vecumam. Sacensības rakstiem jābūt 1—2 mašīnraksta lapu garumā. Dalībnieki iedaliti 2 grupās: līdz 14 g. un 14—18 g. vecumam.

DV CV sastādīs darbu vērtēšanas komisiju. Labākos darbus godalgos un pēc tam nosūtīs DV CV tālākai godalgošanai visas organizācijas mērogā.

Darbus abās grupās izvērtēs, vadoties no satura un rakstītāja zināšanām par DV organizāciju. Vērtēs arī latviešu valodas pareizumu. Sacensības darbi iesūtāmi DV KV pr-dim R. Epnerim, 59 Langarth St. E., London, Ont., līdz š. g. 1. decembrim. Rakstu iesūtītājiem jāmin vārds, adrese un vecums.

DV Kanadas valde.

Baltieši izmanto katru gadījumu, lai atgādinātu brīvai pasaulei padomju varmācības aiz dzelzs aizkara.

GAISMAS PILI ATCEROTIES

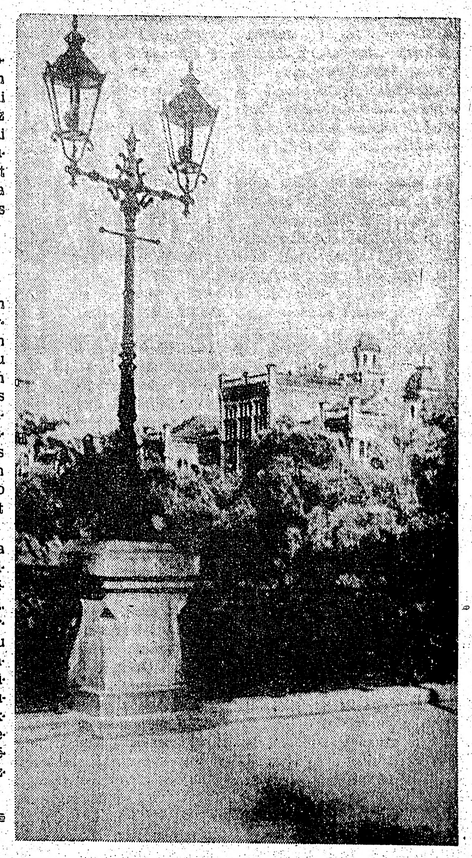

Šogad latviešu akadēmiķi visā pasaulē atzīmē savas Alma Mater — Latvijas universitātes 43. gada dienu.

P. Grods

PAŠIEMIDZINĀŠANĀS

Pēc 2. pasaules kara, kad vienīgi Sav. Valstīm piederēja atombumbas monopols, amerikāņi balstīja savu trieciena spēku uz šo nāvekli un zināmā pašlepnumā iedomājās, ka pārējās valstis pie šī ieroča tik drīzi netiks. Tā bija viena no kārtējām kļūdām, ka tolaik ASV nenodiktēja komūnismam — bez ierunām atkāpties no visām okupētām valstīm un atiet savas territorijas robežās. Ja arī toreiz izceltos plašāka apmēra konflikts ar Padomju Savienību, tad tas stāvētu pārāk tālu no tiem upuru un postažas apmēriem, kādus mēs varētu iedomāties tagad vai arī nākotnē, ja izraisītos trešais pasaules karš. ASV tolaik palaida garām sava spēka demonstrēšanu un iesnaudās, — pašas pārākuma iemidzinātas. Kad pēc dažiem gadiem arī Maskavas rīcībā bija atombumba un reizē ar to ASV monopoltiesības bija sadrāgātas, Amerika sāka kāpināt atombumbu ražošanu, atkal iemigdama sevī pārliecībā, ka šo ieroču kvantitāte spētu iedvest krieviem bijību vai respektu.

Vēl dažus gadus vēlāk Sav. Valstis pašiemidzināšanos sāka attaisnot ar atombumbu ražošanu sērijās, operējot ar pieņēmumu, ka krievi līdzīgam procesam nav spējīgi. Diemžēl, šodien viss tas pāraudzis dziļos maldos, un Sav. Valstis spiestas atzīt, ka viņā pusē stāv pretinieks, bruņots ar briesmīgiem ieročiem, kādi savā laikā bija vienīgi Sav. Valstīm, bet kas tos negribēja likt vietā un lietā, lai pārvērstu pasaules seju pretēji tai, kāda tā ir šodien — komūnisma apdraudēta.

Arī šodien mēs redzam šo pašiemidzināšanos, vērojot notikumus citā virzienā. Tā ir komūnistiskā Kuba ar Kremlim pilnīgi pakļautu politiku un vadoņiem.

**Kad pirms pāris gadiem ASV televīzijas raidījumā pie mikrofona bija pieaicināts komūnistiskais Kastro, uz jautājumu, vai viņš pieder komūnistu partijai, sekoja noraidīga atbilde. ASV sabiedriskā doma pa lielākai daļai tā to arī uztvēra un tam noticēja. Tā tauta atkal iemiga apzī

LATVIJA

Nr. 74. TREŠDIEN, 1962. GADA 19. SEPTEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskirptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

TELPAS PIEDERĪBA

Baltijas jūras austrumu pie-kraste ir bijusi pazīstama un tikkama daudzām tautām. Jau senatautiskā tirdzniecība, par ko liecina Latvijā atrastās daudzu svešu zemju senlietas; piem. Zviedrijas, Dānijas, Anglijas, Vācijas, Bizantijas, Kijevas, Kaspijas jūras rajona, arābu dzīves vietu un citu zemju ražojumi. Dažas no šīm lietām ražotas vēsturiskos laikos, kad Skandināvijas vikingi brauca cauri Latvijai. Dāņi ap šo laiku nostiprinājās Igaunijā, un vācu tautības krustneši katoļu baznīcas pamudināti, sāka iekarot mūsu zemi un pēc simtgadīgas cīņas tajā nostiprinājās uz ilgiem laikiem.

Šai vācu tautas ekspansijai radās sāncenši, kuriem bija panākumi turpmākās cīņās, maz traucējot Baltijas vāciešu lielgruntniekus, tomēr pārņemot virsvaldību savās rokās. Tie bija zviedri, poļi un dāņi, kas savā starpā apkarojās, cenšoties Baltijas jūru pārvērst par savas valsts iekšējo ezeru. Zviedriem uz kādu laiku tas arī izdevās, kamēr Ziemeļu kara laikā viņiem Igaunija un Vidzeme bija jāatdod krieviem. Tie jau agrāk postīja Baltijas telpu, bet turpmākos gados ieguva arī Latgali un Kurzemes hercogisti. Tad Baltijas telpa ilgāku laiku bija Krievijas virsvaldībā.

Īsumā atzīmētie notikumi liecina, ka Baltijas telpa visos laikos ir bijusi ļoti nedroša un nestabila josla Eiropā, kuŗā par virsvaldību ir cīnījušies visi tās kaimiņi. Un šīs telpas iedzīvotājiem bijis ļoti bieži jāizcieš mināto tautu iebrukumi un kara postījumi. Bet viņi ir izcietuši visas šīs briesmas, bez tam vēl kalpojot muižniekiem un ekspanzijas valstīm, kā ar veicinot pilsētu tirdzniecību un uzturot sevi pie dzīvības. Baltijas telpa ir alacīta tās iedzīvotāju sviedriem un asinīm.

Baltijas telpas tikotājiem tā ir bijusi tikai līdzeklis viņu tieksmju un interešu apmierināšanai: kam savas ticības izplatīšanai, kam tirdzniecības veicināšanai, kam Baltijas jūras izmantošanai, kam ostu iegūšanai satiksmei ar rietumu zemēm, kam sava dzīvā spēka novietošanai ,kam lieltelpas paplašināšanai. Pēdējais centiens sevišķi raksturīgs 20. g. s. sākumā, kad Vācijas ekspanzija sāka apdraudēt intereses Baltijas jūras austrumkrastā. Viņas paraugam turpmākos gados sekoja Pad. Savienība, ar laiku panākot šai virzienā savas lieltelpas paplašināšanu, lai drošāk varētu cīnīties ar rietumu kapitālistiem par vispasaules revolūcijas reālizēšanu.

Ciņām par Baltijas telpu vissām valstīm bijuši savtīgi nolūki. Arī tie bieži vien ir bijuši tikai izkārtne ,ar kuŗu tās ir centušās attaisnot savu iekarošanas kāri; piem., Vācijā nebūt vēl nebija tik daudz iedzīvotāju, ka to novietošanai vajadzētu paplašināt valsts territoriju. Tā drīzāk gribēja pakalpot savas tautības muižniekiem Baltijas telpā, kam draudēja privilēģiju izbeigšanās, ja šai zemē izveidotos demokratija. Arī Krievijai Baltijas ostas varēja pakalpot tikai īsu laiku, kad ārzemju kapitālisti centās savas fabrikas novietot Baltijas telpā, lai tās būtu tuvāk plašajam Krievijas tirgum.

Baltijas jūrai savā laikā bija liela nozīme, īpaši Hanzas tirdzniecībai. Pēdējā laikā tā veicina galvenokārt Baltijas telpas iedzīvotāju tirdzniecību, zvejniecību un vispār kultūrālo attīstību. Lieltelpu pārvaldītajām valstīm Baltijas jūra tagad nav vairs svarīgs satikšmes līdzeklis un vēl mazāk tai nozīme drošības ziņā.

Jāsecina ,ka tām valstīm, kas agrāk ir centušās iegūt Baltijas jūras austrumkrastu, tagad nav vairs nopietna iemesla par to cīnīties, izņemot komūnistus ar viņu vispasaules sociālistisko revolūciju, kādā nolūkā boļševiki grib pakļaut savai varai visas valstis pasaulē. Un tiesību uz to šīm valstīm nav nekādu.

Baltijas jūras austrumu piekraste pieder tās iedzīvotājiem, kuŗu senči tajā ir dzīvojuši jau pirms Kristus dzimšanas. Viņu pēcnācēji šo telpu ir izkopuši, izdailojuši un saistījušies ar to tādām saitēm, kas nav pārraujamas, lai neciestu kultūras uzplaukums un taisnības princips. Baltijas telpa tās tagadējiem iedzīvotājiem ir viņu senču kapu vieta, tēvu tēvu darba šūpulis un bērnu nākotnes cerību nodrošinājums. Tā viņiem ir pašmērķis, dzimtene ,tūkstošgadu tēvzeme, ar kuŗu paaudze pēc paaudzes ir saaugusi un garā stiprinājusies, kāpēc šī telpa kā teritorija dod viņiem pamatu valsts dzīvei un nodrošina sniegumus saimniecībā, kultūrā un attīstībā un tādā savstarpējā uzticībā, sadraudzībā un sadarbībā, kas rada drošības sajūtu.

P. Dreimanis

KRIEVI IZNOMĀ SOMIEM SAVAS TERRITORIJAS

Apstiprinājušās baumas, ka starp padomju delegāciju, ko vada jūrniecības ministrs Bakajevs un somu pārstāvjiem ar parlamenta priekšsēdi Kauno Klēmolu priekšgalā Helsinkos ātrāk nekā domāts panākta vienošanās, ar ko Pad. Savienība uz 50 gadiem iznomā Somijai savu daļu no Saimas kanāļa, kuŗš savieno Saimas ezeru Somijā ar padomju anektēto Viborgu jeb Vipuriem Baltijas jūras Somu līča ziemeļaustrumu stūrī. Vienošanās vēl apspriežama Somijas valdībā un parlamentā ,un nav šaubu, ka tur tā tiks apstiprināta. Helsinkos liekas skaidrs, ka ratificētā līguma dokumentu galīgā parakstīšana notiks Maskavā, kad 10. oktobrī tur „privātā vizitē" būs ieradies Kekonens.

Visai šai lietai ir sava interesanta priekšvēsture, un padomju it kā plašais žests var liecināt vienīgi par vislielāko liekulību 56 km garais Saimas kanālis izrakts pag. gadsimtā no 1844. līdz 1856. g. Tas bija slavens visā pasaulē ar savu aizsprostu sistēmu, bet saimnieciski nozīmēja ļoti lielu ieguvumu Vipuriem, somu kultūras un saimnieciskās dzīves galvenajam centram zemes dienvidaustrumos. Kanāļa lielā nozīme preču pārvadāšanā un pasažieru satiksmē sevišķi jam Krievijas tirgum.

Baltijas jūrai savā laikā bija liela nozīme, īpaši Hanzas tirdzniecībai. Pēdējā laikā tā veicina galvenokārt Baltijas telpas iedzīvotāju tirdzniecību, zvejniecību un vispār kultūrālo attīstību. Lieltelpu pārvaldītajām valstīm Baltijas jūra tagad nav vairs svarīgs satikšmes līdzeklis un vēl mazāk tai nozīme drošības ziņā.

Jāsecina ,ka tām valstīm, kas agrāk ir centušās iegūt Baltijas jūras austrumkrastu, tagad nav vairs nopietna iemesla par to cīnīties, izņemot komūnistus ar viņu vispasaules sociālistisko revolūciju, kādā nolūkā boļševiki grib pakļaut savai varai visas valstis pasaulē. Un tiesību uz to šīm valstīm nav nekādu.

Baltijas jūras austrumu piekraste pieder tās iedzīvotājiem, kuŗu senči tajā ir dzīvojuši jau pirms Kristus dzimšanas. Viņu pēcnācēji šo telpu ir izkopuši, izdailojuši un saistījušies ar to tādām saitēm, kas nav pārraujamas, lai neciestu kultūras uzplaukums un taisnības princips. Baltijas telpa tās tagadējiem iedzīvotājiem ir viņu senču kapu vieta, tēvu tēvu darba šūpulis un bērnu nākotnes cerību nodrošinājums. Tā viņiem ir pašmērķis, dzimtene ,tūkstošgadu tēvzeme, ar kuŗu paaudze pēc paaudzes ir saaugusi un garā stiprinājusies, kāpēc šī telpa kā teritorija dod viņiem pamatu valsts dzīvei un nodrošina sniegumus saimniecībā, kultūrā un attīstībā un tādā savstarpējā uzticībā, sadraudzībā un sadarbībā, kas rada drošības sajūtu.

P. Dreimanis

Propagandai izmanto Latvijas valsts archivu dokumentus

Padomju valdība sāk izmantot Latvijas valsts iestāžu dokumentus, kuŗi krituši tās rokās, lai tendenciozi apgaismotu mūsu ārpolitiku. „Padomju Latvijas Komūnists" savā š. g. augusta numurā publicējis kāda V. Sīpola rakstu — Kā Ulmaņa kliķe nodeva latviešu tautu. Šī raksta nolūks ir pierādīt, ka Latvijas valdība centusies iztapt Vācijai un nacionālsociālismam un ka tikai padomju valdības iejaukšanās pasargājusi latviešu tautu no iznīcības.

Nav divu domu, kādēļ šādi raksti jāpublicē Rīgā. Latviešu pretestība krievu infiltrācijai un padomju okupācijai pēdējos gados nav mazinājusies, bet gan kļuvusi iecirtīgāka. Katrs latvietis krievus uzskata kā nevēlamus iebrucējus latviešu zemē, lai izlaupītu to un piesavinātos latviešu darba augļus. Tautas veselīgais instinkts organizē pretestību. Tamdēļ visādiem līdzekļiem jāmēģina, vismaz daļēji, pārliecināt latviešus, ka krievi ir draudzīga tauta un ka pēdējās imperiālistiskās intereses ir līdzīgas latviešu interesēm. Protams, šī propaganda nav devusi panākumus pagātnē un nedos tādus arī nākotnē. Taču jāmēģina arvien no jauna.

„Padomju Latvijas Komūnists," izpildīdams Maskavas pavēles, mudžina faktus un pasniedz tos aplamā gaismā. Piemēram, V. Sīpols raksta: „Hitleriskās Vācijas un nevis latviešu tautas interesēm atbilda arī Latvijas izstāšanās no Tautu savienības un šķietamā neitrālitātes politika . . ." Kas tad notika īstenībā? Vai Latvija izstājās no Tautu savienības? Nē! Latvija bija Tautu savienības locekle līdz pat 1946. gadam, kad Tautu savienību likvidēja un par visu šo laiku bija segta arī dalības nauda šajā starptautiskā institūtā.

Šajā pašā rakstā nākošā rindkopā Sīpols jau mīkstina savus apgalvojumus un saka: „Starp zemēm, kas palīdzēja Hitleram graut Tautu savienību, bija arī fašistiskā Latvija. 1938. gada 19. septembrī Latvijas delegācija Tautu savienības asamblejas sēdē oficiāli paziņoja, ka Latvijas valdība Tautu savienības statūtu 16. pantu neuzskata par saistošu. Šis paziņojums nozīmēja Latvijas pilnīgu atteikšanos no kollektīvās drošības sistēmas Eiropā — un vispāri no Tautu savienības . . ." Kamdēļ tagad jālej krokodiļu asaras par Tautu savienību?

Būtībā Padomju Savienība visu laiku centās to uzspridzināt. Pēc uzbrukuma Somijai 1939. gada decembrī Padomju Savienību izslēdza no šīs starptautiskās organizācijas. Bet tad jau bija sācies karš un Tautu savienības pagaidām paredzēta uz 50 gadiem. Interesantākais punkts ir tas, ka Somijai piešķirta ne vien kontrole pār kanāli, bet arī par sauszemes joslu apm. 1 km platumā gar katru kanāļa malu. Tas ir pirmais gadījums, kad Pad. Savienība ļauj savā territorijā kādai citai valstij ierīkot ,bazes", kaut arī tām ļāvalpo tikai saimnieciskiem un transporta uzdevumiem. Kanāļa atjaunošanā somiem nākšies ieguldīt ļoti lielus līdzekļus. Pēc tam lielas summas aizies nomas naudā un rūpēs par kanāļa kārtībā uzturēšanu. Helsinkos jau aplēsts, ka ieguvums, ko sagādājis padomju plašais propagandas žests, saldzināms ar formulu: plūs — mīnus — nulle. Paredzams, ka Saimas kanāli somi varēs sākt izmantot ne agrāk kā 1966. g. Tas būs pieejams somu un ārzemju tirdzniecības kuģiem, kā arī somu pasažieru kuģiem.

Neveicas šoruden ar lauku darbiem Liepājas rajona kolchozam „Pionieris."

— Lauki slapji, grimst, tāpēc arī nekas vēl nav padarīts, — paskaidro kombainieris E. Ziverts, — šodien tikai sāku.

Kad painteresējamies, kādēļ tā, uzzinām, ka izpeļņa viņu nesviešķi iepriecina — viņam noteikta mēnešalga 30 rubļi mēnesī, guli vai strādā.

KALTE AIZKEPUSI . . .

No kaltes iekšpuses atskan dobji dunieni. Brīdi pa brīdim pa lūku pabāž galvu A. Buse un palūkojas, vai pievesto graudu kaudze krietni pieaugusi. Pēc tam viņš atkal pazūd kaltes dziļumā. Veseris skan . . .

— Šodien graudi nāk un nāk, vakar iecēla par kaltes vadītāvairāk par ceturto daļu. Skābbarības Liepājas teritoriālās ražošanas pārvaldes saimniecībās sagatavots tikai 7 proc. no plānotā. Tas nozīmē, ka pēdējās piecās dienās graudaugu pļauja Liepājas rajonā pavirzījusies uz priekšu par 8 procentiem, kamēr skābbarības krājumi nav papildināti gandrīz nemaz.

☆

Pēc biežajām lietus gāzēm šī septembŗa diena likās neparasti silta un saulaina. Bet Aizputes rajona kolchoza „Jaunā dzīve" kantorī jau kopš agra rīta dzirdamas neapmierinātas balsis.

Kas noticis šai kolchozā? Notikusi nepiedodama kļūda. Kamēr kombaiņus un citas mašīnas gatavoja darbam kā izšķirīgai kaujai, par otrās graudu kaltes iegādi tikai runāja, līdz pēdīgi sāka cerēt uz labiem laika apstākļiem.

☆

Līdz 5. septembrim Liepājas rajona lauku laudis bija novākuši 41 procentu graudaugu, bet Aizputes rajonā — tikai mazliet

Latvijas okupantu avīze Ciņa raksta:

SARKANIE SMIEKLI

— Ir priekšlikums izsludināt pircēju kultūrālās apkalpošanas mēnesi!

— Mēnesis par daudz, pietiks ar nedēļu!

☆

— Ar saldējumu pārdošanu netikāt galā, ar gāzēto ūdeni tāpat, bufetē sajaucāt visus rēķinus! Un vēl apgalvojat, ka esat beidzis lauksaimniecības akadēmiju!

☆

Jauno agronomu izlaidumā. — Profesors: — Nupat sācies viskarstākais darba laiks. Piemēram, ko jūs b. Aboliņa, domājat iesākt?

Aboliņa: — Pārdot saldējumu.

L.A.

ES ZINU, ŠIE VĀRDI

Nesen okupantu avīzē „Ciņa" pirmajā lapas pusē parādījās šāda ziņa:

Viņa Ekselencei

Francijas Republikas prezidentam ģenerālim

Šarlam de Gollam

Parīzē

Izsaku sašutumu sakarā ar noziedzīgo uzbrukumu Jūsu dzīvībai. Vēlu Jums labu veselību.

N. HRUŠČOVS,
PSRS Ministru Padomes priekšsēdētājs

1962. gada 23. augustā.

TEV NENĀK NO SIRDS

Dažas dienas vēlāk 6. sept. numurā „Ciņā" varēja atrast karikatūru:

Bildei pievienotais paraksts:

De Golls un Adenauers:
— Divas tautas!
— Divi reihi!
Divi fīreri.

Var pieņemt, ka par karikatūras ievietošanu parūpējušies latviešu nacionālkomūnisti, kas iefiltrējušies „Ciņas" redakcijā. Tie, kā redzams, nedod ne 5 kapeikas par to, vai Chruščevs vēlē ģenerālim de Gollam labu veselību, vai ne.

Otra iespēja: Kremļa negaidīta politikas maiņa. Parīzē un ārzemju presē parādījās ziņas, ka atentātu pret de Gollu atbalstījusi kāda vārdā neminēta ārvalsts.

Trešā iespēja: Chruščeva vēstījums Francijas prezidentam iekļaujas kārtējā bezkaunības un melu pielietošanas taktikā.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

FORMOZA SOLA ATBALSTU

Kad nacionālās Ķīnas viesis no Formozas salas - profesors Šiao nule apmeklēja Pertu Rietum austrālijā, tad atklājās, ka 12 miljonu pretkomūnistisko ķīniešu apdzīvotā Formoza ir tāda liela tilta gala pozicija ciņai pret komūnismu, no kurienes ļoti plašas un vēl pilnīgi neizmantotas iespējas paveras arī baltiešiem, lai paustu Latvijas, Lietuvas un Igaunijas neatkarības atjaunošanas gribu. Viesim bija arī vairāki konkrēti nacionālo ķīniešu un baltiešu sadarbošanās ierosinājumi, un rietumu pasaulei vēl neizprasti paskaidrojumi par Formozas ķīniešu centieniem tikt atpakaļ uz mājām — Ķīnas cietzemi.

56 g. v. profesors Šiao ir Havardā, ASV, un Londonā, Anglijā, izglītots vīrs. Viņš no 1934 līdz 1945. gadam bijis nacionālās Ķīnas valdības galvas Čangkaišeka sekretārs. Profesors pašreiz ir laikraksta The Taipeh Daily News direktoru vaditājs. Tas ir viņa galvenais darbs Formozā. Blakus tam viņš turpina profesūru starptautisko tiesību attiecsmes Nacionālajā universitātē. Prof. Šiao bijis arī nacionālās Ķīnas radiofona vaditājs un vēl tagad ir radiofona vadības locekļis.

Profesors Šiao Austrālijā ieradās kā Asian People's Anti - Communist League viesis. Šai organizācijai pašreiz Austrālijā aktīva ir tikai viena nodaļa — Pertā, kuŗā darbojas arī DV Pertas nod. vanadžu priekšniece un pretkomūnisma cīnītāja Elga Rodze - Ķīsele. Profesors Šiao Pertā runāja arī Austrālijas atvaļināto karavīru līgas (RSL) Rietumaustrālijas nozares 46. gadskārtējā kongresā. Šī līga sākusi lielu pretkomūnistisku akciju visas Austrālijas mērogā, regulāri izdodot attiecīgas publikācijas.

E. Rodzei - Ķīselei Pertā ar prof. Šiao bija ilgāka tikšanās un garākas pārrunas. Viņa par tām informē:

„Profesors Šiao ierosināja, lai Latvija un pārējās Baltijas valstis Formozā un Filipīnās dibinātu goda konsulātus, piesolot šajā virzienā visu iespējamo palīdzību. Par šo jautājumu man jau pērn bija pārrunas ar nacionālās Ķīnas sūtni Austrālijā Dr. Ceu, un par to ziņoja arī Latvijas konsulārajam pārstāvim Austrālijā O. Rozītim Melburnā.

Būdams lielas avīzes izdevēju galvenais vaditājs, prof. Šiao Austrālijas ceļojuma laikā sevišķi interesējās par apspiesto tautu laikrakstiem brīvajā pasaulē un lūdza E. Rodzei - Ķīselei vīsu lielāko brīvo latviešu avīžu nosaukumus un iznākšanas vietas. Latviete šo lūgumu izpildīja. Profesors Šiao lūdza, lai E. Rodze - Ķīsele nosūta sveicienus visiem latviešu žurnālistiem brīvajā pasaulē, kas ar šī raksta publicēšanu tagad ir izdarīts.

E. Rodze - Ķīsele saka: Prof Šiao uztverē latviešu brīvo žurnālistu galvenais uzdevums ir brīdināt lasītājus no komūnistu jaunajām un modernajām iefiltrēšanās metodēm un runāt arī to nelaimīgo kollēgu vārdā, kas komūnistu okupētajās zemēs žurnālisti skaitās tikai vārda dēļ. Profesors arī teica, ka apspiesto zemju žurnālistiem jācenšas atspēkot rietumu laikrakstu tendenciozie raksti par patiesībā neesošiem labumiem Pad. Savienībā un sarkanajā Ķīnā. Žurnālistus, kas paši pieredzējuši komūnistu šausmas, viņš uzskata par sevišķi noderīgiem pretkomūnisma karavīriem.

Ja tie savus pienākumus nepilda, tad viņi ir dezertieri un nedrīkst sevi dēvēt par avīžniekiem. Prof. Šiao smagi vērsās pret t. s. neitrālajām zemēm un sadzīvošanas atzinējām, kas esot vislielākās briesmas rietumu pretkomūnistiskajai politikai."

Prof. Šiao domā: „Vispirms baltiešiem pašiem neatlaidīgi jācīnas par savu zemju neatkarības atgūšanu, un, pretēji visiem lielajiem spēkiem, tomēr jāmēģina pacelt baltiešu lietu Apvienoto Nāciju forumā, jo Baltijas valstīm ir vislielākās tiesības, lai tās atkal brīvi parādītos pasaules ģeografiskajās kartēs."

Kādi ir prof. Šiao uzskati par iespējām komūnistu padzīšanā no Ķīnas cietzemes? Arī te profesoram netrūkst savas ļoti noteiktas atbildes:

„Mēs noteikti vēlamies atgriezties Ķīnas cietzemē. Tā ir nacionālo ķīniešu svētākā misija. Laudis cietzemē ir mūsu vecāki, brāļi un māsas un tēvoči — mēs gribam tikt atpakaļ mājās pie viņiem. Rietumu pasaule ļoti, ļoti maz spēj izprast ķīniešu mentalitāti, un tāpēc nesaprot ne nacionālo ķīniešu centienus, ne arī to, kas pašreiz īsti notiek sarkanajā Ķīnā. Laiks tieši tagad ir tāds, ka iespējams gāzt komūnisma režīmu mūsu dzimtenes cietzemē."

Kāpēc sabrukusi sarkanās Ķīnas saimniecība?

Prof. Šiao saka: „Tā ir iekšēja slimība. Mūsu slepeno ziņotāju un vairāku tūkstošu bēgļu liecības rāda, ka 1961. gadā vien Ķīnas cietzemē bijuši 26.000 atsevišķi protokomūnisma incidenti. Saimnieciskais aparāts nespēj pretoties sabotāžām un lēnas strādāšanas protesta taktikai."

„Viss, ko mēs vēlamies no rietumiem ,ir morālais atbalsts un apgāde. Mēs neprasām, lai cietzemes līčos izceltos amerikāņu vai austrāliešu karaviri. Ķīnas tauta cietzemē ir pilnīgi mūsu pusē. Mēs varam sakaut sarkanās Ķīnas armiju un neticam, ka Pad. Savienība iejauktos šajā karā, kuŗā tai nav nekādas izredzes uzvarēt."

Ko nacionālisti darītu, ja tiem tiešām visi nodomi izdotos un atkal varētu saimniekot cietzemē? Kā tie uzlabotu turienes 700 miljonu iedzīvotāju dzīves standartu? Arī par to nacionālisti, kas Formozas saimniecību uzcēluši parauga stāvoklī, ir domājuši. Izstrādāti plāni ļaužu izglītošanai, pārskološanai, agrārajai reformai, māju būvei un dzimtsības kontrolei, taču arī tad vēl atjaunotajai Ķīnai vajadzētu iespējami lielu citu zemju materiālo atbalstu.

Vai ir iespējams, ka ASV mīkstinātu attiecības ar Pekingas režīmu un vai tad samazinātos amerikāņu palīdzība Formozai?

Profesora Šiao atbildes ir šādas: „Nedomāju, ka amerikāņi tuvināsies. Nacionālisti arī tic, ka rietumi stāvēs aiz ASV un neatzīs komūnistisko Ķīnu."

Ko prof. Šiao saka par to, ka rietumu valstis pavairojušas tirdzniecību ar sarkano Ķīnu? Kāda, piemēram, ir formozieņu reakcija, ja Austrālija komūnistiem tagad piegādā daudz kviešu?

„Pusi no tiem Austrālijas vai Kanadas kviešiem, ko saņem Pekingas režīms, tas sūta tālāk uz citām komūnistu pārvaldītajām zemēm, spēlējot it kā labdaŗus, kaut pašu laudis mirst badā. Žēl, ja austrālieši domā, ka ar savu kviešu tirdzniecību tie palīdz izbadinātajiem ķīniešiem. Mēs esam jautājuši bēgļiem no sarkanās Ķīnas, vai tie saņēmuši Austrālijas kviešus, bet viņi jautā, kas tie kvieši tādi ir, jo nav tos redzējuši. Es gribu teikt, ka tirgošanās ar kviešiem ir pašas Austrālijas vai Kanadas lieta. Te mēs nonākam atpakaļ pie Formozas politikas — palīdzēt saviem ļaudīm cietzemē. Mēs negribam, ka tur redz tikai ciešanas. Ja cilvēks sarkanajā Ķīnā dabūtu kaut vienu kviešu graudu, arī tad — paldies."

PARALLĒLES

Prof. Šiao stāstā par sarkano Ķīnu un Formozu ir parallēles visām tām pašām problēmām, kādas pastāv starp okupētajām Baltijas valstīm un baltiešiem brīvajā pasaulē.

E. Rodze - Ķīsele te piebilst: „Nav jautājuma, kuŗā mēs ar nacionālajiem ķīniešiem nesaprastos, kāpēc Formozas un brīvo baltiešu sadarbība paplašināma. Mūsu ciņas fronte jāpārnes arī Āzijas spārnā. Mums tur nebūs jātrūkst mīļu draugu un nesamierināmu pretkomūnistu.

Austrālijas Latvietis

Vispusīgais mūzu kalps gleznotājs Alfrēds Brūveris aizvadītajā vasarā daudz strādājis. Tuvākā laikā Brūveris paredzējis Toronto latviešu sabiedrībai rādīt savus jaunākos darbus.

Austra Augenberga

EDINBURGAS 16. FES IMPRESIJAS

Katram Edinburgas festivālam līdz šim ir bijusi sava īpata seja, sava centrālā ideja. Daži žurnālisti ir jau nosaukuši šī gada festivālu par „krievu festivālu." Pareizāk būtu nosaukt to par komūnistu zemju festivālu, jo tanī piedalījās Belgrades opera, Polijas orķestris, vesela rinda Padomju Krievijas mākslinieku. Gandrīz katrā koncertā tika atskaņota kāda Šostakoviča kompozicija, pie kam Šostakoviča pats bija ieradies Edinburgā un pavadīja šeit visas 3 festivāla nedēļas; viņš arī tika pasludināts par festivāla „goda viesi." Viens vācu kritiķis nosauca šī gada Edinburgas svētku spēles par „austrumu festivālu."

Britu avīzes priecājas, ka orģinālitātes ziņā Edinburgas festivāls esot pārspējis visus pārējos Eiropā. Atskanēja arī kritikas balsis: lielākā Skotijas avīze bija pat ievietojusi karikatūru, attēlojot festivāla direktoru krievu tērpā ar kazaka jēreni galvā un krievu karogu rokā! . . .

Festivālu atklāja ar Bēthovena „Missa solemnis." Londonas simfonisko orķestri, piedaloties lielajam Līdsas festivāla korim un 4 izciliem solistiem. Diriģēja jaunais, bet jau slavu ieguvušais Lorins Mazels (viņš esot diriģēšanas mākslas „brīnumbērns"un patlaban visjaunākais diriģents Amerikā). Viņš vadīja orķestri un koŗi ar ugunīgu temperamentu un dramātisku spēku. Tiklab komponists, kā arī diriģents uzstādīja ārkārtīgi augstas prasības orķestrim, bet it sevišķi koŗim un solistiem. Brīžiem pat likās, ka tās pārsniedz cilvēka balss robežas, bet šo pārbaudījumu ir solisti, ir koris sekmīgi izturēja. Bēthovena grandiozo, reliģiskas ekstāzes caurausto skaņu celtni diriģents pārredzēja un dominēja visos sīkumos, sasniedzot grauj
jos kāpinājumu
Atzīmēšu
resantākos
Izcils bija
kā orķestra
Markeviču
G. Višņevsk
kovičs ir d
pirms revol
ne emigrēja
zīkālo izglī
zē (ir bijis
nieks); jau
ķi viņa karj
ja Djagiļeva
un bieži vi
ņotajā Caik
Rīmini" J.
nas niansēs
tris meistā
ņevsku Šos
ka dziesmās
ar Stravinsk
temps." 191
kompozīcij
mā Parīzē
tu sašutum
pretiniek
dzieni pārs
ku, un Ņīzi
jotāji nevar
skaņas! Ta
tājus, kuŗi
berga, Veb
darbiem, šī
trauc. Var
mūziku, be
ča atskaņo
Stravinska
aizrautīgu,
un izpelnij
publikas o

No atsev
tiem kā izc
mē slavenā
jas Tereza
ar ļoti da
(Volfa, M
sī, Villa -
kompozīcij
viņas vokā

CEĻI UN NECEĻI RELIĢIJU PĒTNIECĪBĀ

Jan de Vries, Forschungsgeschichte der Mythologie, München, 1961, 382 lpp.

Andrejs Pablo Mīerkalns

Reliģiju pētniecībā tāpat kā citās zinātnēs jautājums par avotu pareizu metodisku izmantošanu ir pats svarīgākais. Metodiski nepareiza pieeja avotiem neglābjami pētniekus ved arī pie nepareiziem rezultātiem. Tas jo sevišķi vērojams iedziļinoties latviešu reliģijas pētniecībā. Nevaram saciet, ka par latviešu seno reliģiju interese būtu bijusi maza. Kopš pagājušā gadsimta otras puses tā pat saistījusi sveštautiešu uzmanību. Par latviešu reliģijas jautājumiem pašu mājās rakstījuši dažādu profesiju un izglītības cilvēki. Šī nemitīgā interese ir pamats visiem pētījumiem un atklājumiem mūsu tautas senvēsturē un tamlīdz arī reliģijā. Taču no visām izteiktajām domām palielkama vērtība ir tikai tām, kas var pastāvēt starptautiskās pētniecības priekšā. Tas iespējams tikai tad, ja pētījumi latviešu reliģijā veikti saskaņā ar metodiskajām prasībām, kādas atzinusi un piepēmusi starptautiskā pētniecība. Un te bieži vien izrādījies, ka tās, ko savās mājās un savā starpā esam atzinuši par visdrošākajām atziņām, tādas nav, bet bieži vien sakņotas mūsu tīri subjektīvā vēlmē lietas redzēt tā un ne citādi. Ne mazumu te iedarbojušies tādi apstākļi, kas ir tikai sava laika politisko un nacionālo interešu noteikti. Trimda mūs iesviedusi starptautiskā vidē, kur mums ne tikai ir iespējas, bet arī nepieciešamība mūsu reliģijas problēmas pārbaudīt un pamatot no jauna.

J. Defrīsa grāmata par mītoloģijas pētīšanas vēsturi šai ziņā katram, kas grib nodarboties ar reliģijas pētīšanas jautājumiem, ir ļoti ieteicama. Tanī astonās nodaļās apskatīta visa reliģijas pētīšanas vēsture, sākot ar grieķu klasicismu un beidzot ar tagadnes ievērojamākiem novirzieniem.

Grāmata izveidota tā, ka, apskatot kādu reliģijas pētīšanas viedokli un skolu, autors to īsi raksturo pats saviem vārdiem un pēc tam pievieno attiecīgus izvilkumus no pētnieku darbiem, kas attiecīgo skolu un virzienu pārstāv. Tādā kārtā lasītājam blakus J. Defrīsa formulējumam iespēja ieskatīties arī to autoru darbos, kuŗu viedokļus viņš iztirzā.

Te nav iespējams iztirzāt sīkāk visus reliģiju pētīšanas viedokļus, kas vēstures gaitā nākuši un gājuši. Taču it sevišķi dažas acis daži, kas liekas tieši saistīti ar tagadni, bet kas patiesībā ir ļoti sena parādība. Viens ir tā saucamais racionālais viedoklis reliģijas pētniecībā. Allaž dzirdam žēlojamies, ka tagad racionālisms ir iemesls cilvēku mazai interesei par reliģiju. Taču darbā jo iespaidīgi parādīts, ka jau seno grieķu domātāji nekādā ziņā nav bijuši mazāk racionālisti reliģijas jautājumos. Viņi uzskatāmi par racionālisma tēviem. Pretēji tam dzirdam apgalvojumus, ka reliģiskais pārdzīvojums ir savdabīga parādība, kas stāv ārpus visiem prāta analitiskajiem spriedumiem. Patiesībā saknes tādam uzskatam, kā to rāda autors, ir ļoti senas un sniedzas līdz bazničtēviem, kas kristīgās patiesības vienreizīgumu iepretī grieķu filozofijai pamato ar kādu īpašu savdabīgu dievišķīgu atziņu, kas nav pieejama parastai prāta analizei. Tāpat autors palīdz ievietot pareizā vēstures sakarā arī tādas pētniecības skolas kā etnoloģisko, socioloģisko, psiholoģisko u.t.t.

Grāmatas lielākā vērtība meklējama pēdējā nodaļā, kuŗā autors iztirzā tagadnes dažādos viedokļus. Ja par agrāko laiku viedokļiem un skolām sporādiski sastopami izteikumi dažādos citos darbos, tad iztirzājums par jaunāko laiku tādā veidā ir pats pilnīgākais un interesantākais.

Dr. H. Biezais.

Vispusīgais mūzu kalps gleznotājs Alfrēds Brūveris aizvadītajā vasarā daudz strādājis. Tuvākā laikā Brūveris paredzējis Toronto latviešu sabiedrībai rādīt savus jaunākos darbus.

RAKSTNIEKU DIENA BOSTONĀ

Latviešu preses biedrības valde sestdien, 22. sept., pl. 5 p.p. Daugavas Vanagu namā, 23 Kenilworth St. Roksberijā, — Bostonā rīko rakstnieku dienu. Programmu ievadīs ar piemiņas brīdi mūžībā aizgājušiem. Piemiņas vārdus teiks Paula Jegere - Freimane.

Pēdējos gados un šajā gadā mums zuduši rakstnieki un kultūras darbinieki — Latv. preses biedrības goda biedri: Valdemārs Dambergs (1886.-1960. Dānijā), Jānis Jaunsudrabiņš (1877. - 1962. Vācijā), Jānis Veselis (1896.-1962. ASV).

Miruši vēl: Kārlis Ābele (1896. - 1961. Austrālijā), Arturs Bērziņš (1882.-1962. Zviedrijā), Jānis Cīrulis (1897.-1962. Kanadā), Volfgangs Dārziņš (1906.-1962. ASV), Teodors Grīnbergs (1870.-1962. Vācijā), Andrejs Iksens (1888.-1962. Austrālijā), Kārlis Kārkliņš 1888.-1961. ASV), Kārlis Kasparsons (1865.-1962. Dānijā), Lidija Pārjupe (1904.-1962. ASV), Pēteris Oliņš (1890.-1962. Brazilijā), Kārlis Straubergs (1890.-1962. Zviedrijā), Mirdza Timma (1925.-1962. ASV).

Latvijā miruši: Jānis Endzelīns, Jēkabs Graubiņš, Kārlis Krūza, Atis Ķēniņš, Jānis Medenis, E. Birznieks - Upītis.

Piemiņas brīdim sekos Dr. H. Tichovska ref. Dzejnieks un viņa laiks.

Rakstnieku cēlienā savus darbus lasīs Karola Dāle, Valda Dreimane, Dzintars Freimanis, Zenta Liepa, Hugo Puriņš, Henrijs Mors, Ēriks Raisters, Marija Urnežus, Teodors Zeltiņš un Pičs Pirtnieks.

Sarīkojums noslēgsies ar rakstnieku sadraudzības vakaru.

IEDVESMAS BRĪDIS

Tas ir kā smaržīgs vāls
Plaujot augstu debesīs -
Krāsās visādās kā māls,
Ko gan tas man nenesīs?

Rādās man lappuses,
Rindas raitā secībā,
Ierauts tajās topu es
Viņu šūpu tecībā —
Un tad tveru rokās tik
Pildspalvu vai paleti.

Sevišķu uzmanību viņš veltījis nesen mirušā itaļa Petaconi (Pettazzoni) viedoklim par pirmmonoteismu, rumāņa Eliade (tagad Čikagā) Junga dziļumpsiholoģijai uzpotētā fainomenoloģijas viedokļa (archetipi) iztirzāšanai. Viņa simpatijas piederfranča Dumezila indoeiropiešu sociālās struktūras analizē pamatotai reliģijas izpratnei.

Grāmata ietelp „Orbis academicus" sērijā un patiesi atbilst to prasībām, kas grib gūt dziļāku ieskatu reliģijas pētīšanas viedokļos.

Dr. P. Vasariņš

JAUNU DOMU IEROSINĀTĀJS

ANDREJS IRBE — MUMS NAV SVETVAKARU. ALFRĒDA KALNAJA APGĀDS, 1962. G. 235. LPP.

Andrejs Irbe pazīstams kā sociologs, kritiķis, dzejnieks. Kaut augstāko izglītību guvis Zviedrijā, viņš nav zaudējis saites ar latviskās kultūras mantojumu — pagātnes vērtībām un tagadnes parādībām. Pat disertācija zviedru universitātē sarakstīta par pašreizējo Latvijas presi un propagandu. Viņa raksti par sabiedriskām un politiskām problēmam Jaunajā Gaitā rāda kritisku pieeju un stingru, kaut partejisku, pārliecību, kas balstās uz ticību brīvībai un demokratiskai iekārtai.

Zināmā mērā uztrauc Irbes jaunās grāmatas nosaukums — Mums nav svētvakaru. Tas izklausās mazliet pēc „pazudušās paaudzes" ciniskuma un svētuma noliegšanas. Tomēr velti šai grāmatā meklēt tāda veida sensācijas.

Grāmatā 15 darbu. Lielu daļu to nevaram saukt par novelēm vārda parastā nozīmē, meklējot tur personas, raksturus, darbību, konflikta kāpinājumu. Tematika ir veca un pazīstama — dzimteni un jaunību zaudējis, svešas zemes iespaidus sevī uzsūcis intelektuāls domātājs un vērotājs domā un vēro. Rezultāts palaikam atgādina psīchoanalitisko interviju — uz kušetes gulēdams, pacients runā un runājot rodas jaunas asociācijas; viens vārds ierosina jaunu domu. Nav pat jāmēģina palikt pie viena domu pavediena. Tikai tā iespējams no zemapziņas izcelt tos paslēptos veidolus, kas rada cilvēka personības kopainu. Grūti te atšķirt reālo no nereālā, dzīvo cilvēku un viņa šīszemes gaitas no visa tā, kas viņa zemapziņā iespiedies no paša pagātnes pārdzīvojumiem, citu cilvēku domām un pasaules literatūras, kas ietekmē ikvienu izglītoto cilvēku. Rūpīgos pētījumus lasītājs varēs atrast kaut kādu vairāk vai mazāk parallēlu un vienlaicīgu daudzplākšņainu darbības virzienu, kas ved tuvāk cilvēka dvēseles un dzīves reālitātei jeb sirreālitātei, bet visumā vairumam Irbes darbu raksturo konvulsīvi impresiju izvirdumi. Teiktais nav jāsaprot negātīvā nozīmē; atteikšanās no laika un vietas vienības pavērusi prozas darbiem tās pašas plašās perspektīvas, kas pieejamas no atskaņu un ritma žņaugiem atbrīvotajai dzejai.

Grāmatu ievada programmatiski priekšvārdi, raksturojot autora pieeju: apgaismot īstenības sīkdaļas, nemeklējot tās salikt kopā veselumā. Dzeja, būdama fantazija, pamatojas tūkstošiem īstenībās, atspoguļo tūkstošiem dvēseļu drumstalu.

Kā vadmotīvs noveles saista iestarpinātās sarunas — ar sevi, ar kādu meiteni kādreiz kaut kur jeb varbūt atkal kādu citu kaut kur citur. Šīs pašsarunas dod visai grāmatai tuvības, sirsnības, mīlestības rēno gaismu, kuŗu atkal un atkal aptumšo mūsu laikmeta un paaudzes traģika, šķiršanās sāpes, nenoteiktība un šaubas.

Runājot par dzimteni, kaŗu, lēģionāru atgriešanos bezillūziju dzīvē, lielākā daļa autoru nevar izbēgt no zināmas sāpīgas, samākslotas pozes ‚orātorijas, V. Krāslavieša izteicienu lietojot — „visskaistāko vārdu lūžņiem". Irbem tas izdodas un lasītājs sajūt gargīgu tuvumu, radniecību, piederību tai pašai pasaulei, kuŗā kustas un maldās Irbes mūžīgie Cianas bērni.

Titulnovele Mums nav svētvakaru (123) atgriežas pie vecās problēmas — ceļotājs, dzimteni zaudējis, pieiet pie reālitātes uz savas esmes jēgas robežām, sapņos laužas aizslēgtajās durvīs, kuŗas nemeklētu, ja tās būtu atvērtas. Bet atpakaļceļa nav. Būs jāiet tālāk."

Reāli tverts piefrontes stāsts Klusie vieslui (21). Noveli nobeidz mazliet samākslots rētorisks jautājums.

Komentāri smilšu kārbiņai (11) ir viens no raksturīgākajiem darbiem. Drupu paaudzes filozofiju illustrē pagātnes refleksijas, „liķi, pakārtie, drupas: deformētas jaunības rekvizītes un laika biedri" (57). Pārdomas par tagadni un nākotni droši tvertas, nebaidoties no neparastiem jēdzienu sablīvējumiem. Dzīve ir „kustība par abstrakciju režģiem, kuŗos uz mirkli uzdzirkstelē tagadne. Tagadne ir nepārtraukta miršana — nākotnes iešana pāri reālitātes bezdimensiju punktam pagātnē" (54). Visa novele pārpilna elektrizēta sprieguma no ievada par abstrakto pilsētu pagātnē līdz nepārspējamam beigu monologam, kas lieku reizi liecina par mūsu paaudzes kaleidoskopisko dvēseli.

Blakus kaŗa stāstiem, kas vairāk vai mazāk balstās reālitātē, Irbe tikpat veikli rikojas pilnīgās fantazijas un pasaku reālisma stilā. Tomēr arī šeit ir slēptas allēģ vai nu par politisko dzīvi, vai cilvēku raksturiem. Ass novērotāja skats, detaļu uztvēršana, cilvēku un situāciju komiskās puses izcelšana raksturo viņa sadzīves ainas.

Biškrēsliņi (18) — brīvā formā rakstīta pasaka — pačalojums, pilns asprātību, piezīmju, iespraudumu, domu graudu, apliecinot kā autora literāro erudīciju, tā humoru un sirsnīgumu. Tēlojumos Daiga(155) un Dubultapgaismojums (199) daudz slēptas simbolikas, mazliet erotiska iekrāsojuma. Pieeja reālitātei vienlaicīgi no vairākām pusēm, pastāvīgi pieminot vairākas iespējamās varbūtības, tik ļoti atgādina vienu otru moderno filmu, kur ainas aizmiglojas un mainās straujā secībā.

Irbes valoda ir interesanta un krāsaina. Vienlīdz spēcīgi ir vizuālie elementi un pārdomu rindkopas, neatdalot mākslīgi vienu no otra. „Diena apmetās lēnām uz otriem sāniem" (56.). „Mīlestība sprēgāja melnā izplatījuma tumsā" (655).

Valdas Kajakas abstraktās vingrinājumu, nebūdamas illustrātīvas, tomēr apbrīnojami intensīvi papildina grāmatas eksplozīvo domu un iespaidu dunēšanu.

Ar pirmo grāmatu Andrejs Irbe ir panācis katra mākslinieka vēlmi — atsprindzinājis pats savu emociju spriegumu un licis rezonēt lasītāja dvēselei.

Austra Augenberga

EDINBURGAS 16. FESTIVĀLA IMPRESIJAS

Katram Edinburgas festivālam līdz šim ir bijusi sava īpata seja, sava centrālā ideja. Daži žurnālisti ir jau nosaukuši šī gada festivālu par „krievu festivālu." Pareizāk būtu nosaukt to par komūnistu zemju festivālu, jo tanī piedalījās Belgrades opera, Polijas orķestris, vesela rinda Padomju Krievijas mākslinieku. Gandrīz katrā koncertā tika atskaņota kāda Šostakoviča kompozicija, pie kam Šostakoviča pats bija ieradies Edinburgā un pavadīja šeit visas 3 festivāla nedēļas; viņš arī tika pasludināts par festivāla „goda viesi." Viens vācu kritiķis nosauca šī gada Edinburgas svētku spēles par „austrumu festivālu."

Britu avīzes priecājas, ka oriģinālitātes ziņā Edinburgas festivāls esot pārspējis visus pārējos Eiropā. Atskanēja arī kritikas balsis: lielākā Škotijas avīze bija pat ievietojusi karikatūru, attēlojot festivāla direktoru krievu tērpā ar kazaka jēreni galvā un krievu karogu rokā! . . .

Festivālu atklāja ar Bēthovena „Missa solemnis." Londonas simfonisko orķestri, piedaloties lielajam Līdsas festivāla korim un 4 izciliem solistiem. Diriģēja jaunais, bet jau slavu ieguvušais Lorins Mazels (viņš esot diriģēšanas mākslas „brīnumbērns"un patlaban visjaunākais diriģents Amerikā). Viņš vadīja orķestri un kori ar ugunīgu temperamentu un dramatisku spēku. Tiklab komponists, kā arī diriģents uzstādīja ārkārtīgi augstas prasības orķestrim, bet it sevišķi korim un solistiem. Brīžiem pat ilkās, ka tās pārsniedz cilvēka balss robežas, bet šo pārbaudījumu ir solisti, ir koris sekmīgi izturēja. Bēthovena grandiozo, reliģiskas ekstāzes caurausto skaņu celtni diriģents pārredzēja un dominēja visos sīkumos, sasniedzot graujošu spēku dramatiskajos kāpinājumos.

Atzīmēšu tikai festivāla interesantākos momentus.

Izcils bija Londonas simfoniskā orķestra koncerts ar Igoru Markeviču pie diriģenta pults un G. Višņevsku kā solisti. J. Markevičs ir dzimis Krievijā, vēl pirms revolūcijas, bet viņa ģimene emigrēja uz Šveici. Savu mūzikālo izglītību viņš ieguvis Parīzē (ir bijis slavenā Kortō skolnieks); jauno, apdāvināto mūziķi viņa karjēras sākumā atbalstīja Djagiļevs. Daudz dzirdētajā un bieži vien bezkrāsaini atskaņotajā Čaikovska „Francēska da Rimini" J. Markevičs ienesa jaunas nianses. Viņa vadībā orķestris meistariski pavadīja Višņevsku Šostakoviča un Musorgska dziesmās. Koncerts noslēdzās ar Stravinska „Le sacre du printemps." 1913. gadā šī Stravinska kompozicija savā pirmatskaņojumā Parīzē izsauca vēl nepiedzīvotu sašutuma vētru: Stravinska pretinieku un viņa draugu klieģdzieni pārspējuši orķestra mūziku, un Ņižinska baleta trupas dejotāji nevarējuši dzirdēt mūzikas skaņas! Tagad modernos klausītājus, kuŗi ir pieraduši pie Šenberga, Veberna u. c. modernistu darbiem, šī mūzika vairs neuztrauc. Var nemīlēt Stravinska mūziku, bet jāatzīst, ka Markeviča atskaņojums bija konģēniāls: Stravinska skaņu orģija plūda ar aizrautīgu, brāzmainu spēku — un izpelnījās tikpat brāzmainas publikas ovācijas.

No atsevišķu solistu koncertiem kā izcils notikums ir jāatzīmē slavenās spāniešu dziedātājas Terezas Bergancas koncerts ar ļoti daudzpusīgu programmu (Volfa, Mālera, Hendeļa, Debisī, Villa - Lobos, Granados u. c. kompozicijas). Kritizēt kaut ko viņas vokālajā mākslā būtu neiespējami, jo tā ir pati pilnība. Savu plašo, ļoti skaisto, samtaina tembra mecosoprānu dziedātāja pārvalda perfekti: viņas balss plūst apbrīnojami brīvi, bez mazākās piespiešanās; viņa dzied it kā rotaļādamās, valdzinot ar maigo un reizē dzidro piano. Tikpat augsti stādāma viņas spēja iejusties visdažādāko komponistu būtībā un izcelt to īpatnējo saturu, sākot ar visintīmāko mīlas liriku un beidzot ar patosu un humoru. Bet pāri visam tam staroja pašas dzīedātājas personiskais šarms, dabiskā vienkāršība katrā viņas kustībā un smaidā un sirds siltums ! —

Nepārspējama palika arī slavenā Bacha speciāliste Rozalīna Tureka. Bacha atskaņošanā viņa ir ieguvusi tādu slavu, ka viņas aizrādījumus ievēro visizlutinātākie pasaules diriģenti. Bacha interpretēšanā viņa ir ienesusi revolūciju, atsakoties no agrākās sausās vienmuļības (viens no britu kritiķiem nosauca šo tradicionālo Bacha atskaņošanu par „šujammašīnas techniku"). Roz. Turekas Bachs mirdz un laistās toņa, ritma, nianšu dažādībā.

Bija arī 2 koncerti veltīti renesanses laikmeta mūzikai (Monteverdī, Freskobaldi, Gesualdo u. c. darbiem). Visiem ir zināms, ka renesanses laikmeta Itālijā bija daudz glezniecības, skulptūras un architektūras mecenātu, bet ne visi zinās, ka arī mūzika plauka un ziedēja Itālijā renesanses laikmetā, piemēram Ferraras galmā. Ar renesanses mūzikas studijām nodarbojas 1960. gadā Britanijā nodibinātais 5 solistu ansamblis — „Academia Monteverdiana". Tā bija interesanta (kaut arī ne vienmēr perfekti izpildīta) ekskursija pagātnes mūzikā. 18. g. simteņa mūzikas atskaņojumu sniedza Bazeles pazīstamā „Schola cantorum Basiliensis" A. Vencingera vadībā. Tie ir mākslinieki, kuŗi ir speciālizējušies tikai pagātnes mūzikā, sākot no gotiskajiem viduslaikiem un nobeidzot ar baroka laikmetu: pat viņu instrumenti ir vai nu autentiski 18. g. sīnteņa instrumenti vai to atdarinājumi. Viņi spēlēja Bacha „Brandenburgas koncertus", Vivaldī, Skarlati un Hendeļa kompozīcijas ar skaistu toni, perfektu sakaņu un nianšu bagātību.

Ja man jautātu, kas bija festivāla visaugstākais punkts resp. mākslinieciskais sniegums, tad es minētu Džulini diriģēto Londonas filharmoniskā orķestra koncertu ar čellistu Rostropoviču kā solistu. Džulini nekad nesagādā klausītājiem vilšanos. Viņam ir dažreiz īpata pieeja atskaņojamām kompozicijām, kas atšķiras no parastās, bet tā pārliecina un aizrauj publiku. Viņš diriģē ar itālisku temperamentu; ir bauda ne tikai klausīties viņu, bet arī redzēt viņa izteiksmīgos žestus.

Līdz ar pirmajiem akordiem viņš nodibina simpatijas un pat sirsnības kontaktu starp sevi, orķestri un klausītājiem. Jaunās krāsas viņš ienesa populārajā Rosini „Vilhelma Tella" uvertīrā. Brāmsa daudz dzirdētajai simfonijai Nr. 1 viņam bija jauna pieeja: viņš drāmatizēja to vairāk kā parasts, bet arī šoreiz pārliecināja un sajūsmināja klausītājus. Viņa vadībā orķestris sniedza meistarisku pavadījumu Dvoržaka čello koncertam, kuŗu atskaņoja krievu čellists Rostropovičs. Pēdējais parādīja skaistu, samtainu toni, mirdzošu techniku un perfektu iejušanās spēju komponista nodomos, temperamentu un vietām maigu īrismu: piemēram, īsti slavisku smeldzi koncerta „Adagio" daļā.

Bet kāds bija vispārī krievu mākslinieciskais sniegums bez jau minētā Rostropoviča? Mēdz teikt, ka mākslai jābūt brīvai no politikas, t. i. no politiskām simpatijām un antipatijām, tādēļ savā iespaidu novērtēšanā centīšos sekot latīņu sakāmvārdam — būt „sine ira et studio", t. i., būt bezpartejiska. Ir vispār zināms, ka krievi ir mākslas ziņā apdāvināta tauta: to var liecināt latviešu inteliģences un mākslinieku vecākā paaudze (ar prof. Vītolu priekšgalā). Mainās politiskie režīmi, bet tautas rakstura pamatīpašības un spējas paliek nemainīgas. To liecināja arī krievu sniegumi festivālā. Pirmā vietā blakus Rostropovičam jāmin Maskavas Lielā teātŗa primadonna Galina Višņevskaja — plašs, spēcīgs dramatisks soprāns ar skaistu tembru. Viņa ir uzstājusies 1961. gadā arī Ņujorkas Metropolitāna operā un vēl šinī gadā Londonas Karaliskajā Koventgardena operā. Ja gribētu Višņevskai kaut ko pārmest, tad vienīgi to, ka viņa pārvērta koncerta estrādi par operas skatuvi: viņa ir radīta operai, jo viss viņas stāvs tiecas pēc kustībām, viņas mimika ir ļoti izteiksmīga. Viņa piedalījās atklāšanas koncertā (Bethovena „Missa solemnis") un pēc tam dziedāja vairākos koncertos Čaikovska, Mussorgska un Šostakoviča dziesmas. Vienā no koncertiem viņu uz klavierēm pavadīja Rostropovičs, kuŗš izrādījās ne tikai labs čellists, bet arī pianists (pavadīja dziedātāju pat bez notīm). Starp citu Rostropovičs sniedza arī 2 Bacha kompozicijām veltītus koncertus vienā no Edinburgas baznīcām.

Izslavētais vijolnieks Davids Oistrachs parādīja skaistu toni un ļoti labu techniku (piemēram Šuberta fantazijā), bet viņam neizdevās izcelt daudz dzirdētās Bethovena „Kreucera sonātas" dziļāko būtību; nepārliecināja arī viņa spēlētais Debissī.

Ne tik labu atsauksmi var dot par Borodina stīgu kvartetu, par kuŗu bija ziņas, ka tas esot labākais Krievijā. Rietumu lielo komponistu (piemēram Bethovena) atskaņojumā tas vēl nevar sacensties ar rietumu izcilajiem kamermūzikas ansambļiem: rietumu pasaule šinī ziņā ir visai izlutināta. Neviļus prasās salīdzinājums ar „gados tikpat veco" nepārspējamo Amadeus stīgu kvartetu. Pēc preses atturīgajām atsauksmēm rietumu komponisti programmās tikai atvietoti ar krievu komponistiem, piemēram, Borodinu, kuŗa kamermūzika rietumos nav pazīstama un tāpēc nevar tikt salīdzināta. Borodina mūzikā krievu mākslinieki parādīja skaistu toni un daudz lirisma (pēdējais ir krievu speciālitāte). Protams, viņi atskaņoja arī Šostakoviču.

Bija ieradies arī Edinburgai jau pazīstamais krievu jaunās paaudzes diriģents G. Rožděstvenskis, kuŗš diriģēja Šostakoviča simfonijas, starp citu ceturto, kas neesot izpildīta Krievijā 26 gadus — kopš tās oficiālās nosodīšanas — un arī Šostakoviča mūziku nevaru jūsmot, kaut arī tanī ir atsevišķas interesantas vietas.

Krievu pianists Svjatoslavs Richters nebija ieradies, jo ārsti pēkšņi atklājuši viņam ļoti augstu asins spiedienu un aizlieguši doties ceļojumā. Krievu rakstnieku un mākslinieku neierašanās ir kļuvusi tikpat parasta lieta kā viņu valdības „rotaļāšanās" ar starptautiskiem līgumiem, un tā vairs nepārsteidz. Tomēr Richtera koncertu rīkotājam Londonā nākšoties atmaksāt atpakaļ publikai lielu summu — par 10.000 pārdotām biļetēm.

Polijas simfonisko orķestri dibinājis un vadījis līdz pat savai nāvei pazīstamais poļu diriģents G. Fītelbergs, un tādēļ no tā daudzi gan gaidīja vairāk. To tapat diriģēja Fītelberga skolnieks Jans Krencs. Orķestŗa sniegums tikai vidvējs. Publiku neiesildīja arī Tad. Vronsko spēlētais Šimanovska koncerts vijolei (Nr. 1). Šeit zināmu lomu spēlēja Šimanovska mūzikas varbūt elektriskais raksturs: Simanovskis ir uzņēmis un pārkausējis savā mūzikā visdažādākos iespaidus — Rich. Štrausa, Skrjabina, Debissī un Stravinska.

Belgrades operas solisti tēloja labāk nekā dziedāja, kaut arī viņu starpā bija serbu izcilais bass Miroslavs Čangalovičs, kuŗu dēvē par jugoslavu Šaļapinu. Belgrades operas stiprākais elements ir koris, tādēļ arī tās augstākais sniegums bija Mussorgska „Chovanščina": Mussorgska operās galveno lomu spēlē „tauta", t. i. koris. Belgrades operas inscenējumi reālistiski un vietām pāriet pat dieždan rupjā naturālismā, piemēram, „Kņaza Igorā" tēlotajā dziŗu orģijā kņaza Galicka namā. Publikai patika „Kņaza Igora" slavenās polovciešu dejas — Fokina choreografijā. Massnē operā „Don Kichots" Čangalovičs vietām sniedza tiešām aizrautīgu tēlojumu, tomēr uzmācās salīdzinājums ar šini lomā redzēto Šaļapina apgaroto tēlojumu un viņa nepārspējamo balsi.

Kā vienmēr, bija arī vairāki pirmatskaņojumi, no kuŗiem 1. vietā minams de Fallas kantātes „Atlantīda" pirmuzvedums Britanijā (tās pirmizrāde notika vēl š. g. jūnijā Milānas „Skalā"). Sakarā ar to bija ataicināti no Spānijas koris un 2 solisti (to starpā arī Tereza Berganca), un Londonas simfonisko orķestri diriģēja temperamentīgais Igors Markevičs.

Festivāla laikā notika arī serbu baleta izrādes un izstādes — serbu un vienas privātas kolekcijas (norvēģu daiļslidotājas Sonas Heni) gleznu izstādes.

Priekšpēdējā dienā festivāla direktors lords Harvuds sniedza žurnālistiem īsu pārskatu par nākamā festivāla programmu: tā centrā būšot Berlioza un Bartoka mūzika. No ārzemēm uzaicināšot izcilo Amsterdamas „Concertgebouw" orķestri un Neapoles San Karlo operu. Paredzēta arī plaša indiešu mākslas izstāde (tanī ietilpšot arī mūzika un deja). Notikšot atkal mākslinieku sanāksme (tās centrā būšot drāma).

Bildei pievienotais paraksts:

De Golls un Adenauers:
— Divas tautas!
— Divi reihi!
Divi fīreri.

Var pieņemt, ka par karikatūras ievietošanu parūpējušies latviešu nacionālkomūnisti, kas iefiltrējušies „Ciņas" redakcijā. Tie, kā redzams, nedod ne 5 kapeikas par to, vai Chruščevs vēlē ģenerālim de Gollam labu veselību, vai ne.

Otra iespēja: Kremļa negaidīta politikas maiņa. Parīzē un ārzemju presē parādījās ziņas, ka atentātu pret de Gollu atbalstījusi kāda vārdā neminēta ārvalsts.

Trešā iespēja: Chruščeva vēstījums Francijas prezidentam iekļaujas kārtējā bezkaunības un melu pielietošanas taktikā.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

Latvieši Kanadā

DV APGĀDS PAPLAŠINA DARBĪBU

DV KV sēde notika svētdien, 16. septembrī, plkst. 11.00 123 Huron St., Toronto. Valdes sēdē piedalījās valdes priekšsēdis R. Epneris, pr-ka palīgs I. Jankovskis, sekr. R. Alksnis, P. Broks, J. Treijs, J. Rohis, L. Goba, J. Gailītis, vanadžu priekšniece I. Breikša, rev. kom. locekļi A. Akmens un K. Bencons un Toronto DV nod. pr-ks R. Puriņš.

Par apgādu ziņojumu sniedza apgāda vad. I. Jankovskis. Rudenī paredzēts saliktuvei un redakcijai pāriet uz jaunām telpām, kā arī iegādāties spiestuvei jaunas mašīnas.

Vienojās nākošo valdes sēdi sasaukt novembrī, laikā, kad DV pr-ks. ASV V. Hazners viesojas Kanadā un lūgt viesi piedalīties valdes sēdē.

Kasieŗa ziņojumu sniedza J. Ronis.

Bramptonas DV nodaļas gada svētki notiek 20. oktobrī. Svētkos piedalīsies DV KV pārstāvis.

DV CV izsludinājusi rakstu darbu sacensību jaunatnei par tematu Ko es zinu par DV? Jaunatne dalīta 2 grupās: līdz 14 g. un 14—18 g. v. Valde nolēma lūgt žūrijas kom. aicināt G. Liepiņu, Indru Gubiņu un K. Benconu. Darbu sacensības termiņš noteikts 1. decembrī, kad raksti iesniedzami DV Kanadas valdei.

LNAK padomes vēlēšanās piedalās DV ar sekošiem kandidātiem: Ilga Breikša no Hamiltonas; Kazimirs Deksnis no Montreālas; Jānis Treijs no Toronto; Roberts Epneris no Londonas; Pēteris Vītols no Sv. Katarinēm; Augusts Kūlainis, Arnolds Kvēps un Pēteris Rudzītis no Toronto.

Kanadas vanadžu priekšniece I. Breikša ziņoja par piedalīšanos DV dienās Ņujorkā.

Paredzēts, ka Kanadas vanadzes gatavos un valkās vienveida formas tērpus.

Kultūras daļas vad. J. Treijs ziņo par A. Sapales koncerta turneju Kanadā — Hamiltonā un Toronto. Koncerts Toronto izdevies ļoti labi.

20. oktobrī Toronto paredzēta Kanadas DV teātŗa pirmizrāde, uzvedot T. Zeltiņa lugu Lielā ilūzija Ontario mūzeja zālē.

Pārskatu par iekšējās informācijas darbu sniedza L. Goba, bet J. Gailītis par ārējo informāciju. Saņemta dāvana no ASV DV melni baltā 16 mm filma 30 min. garā Baltijas valstis pagātnē, tagadnē un nākotnē. Tā ir pretkomūnistiska filma ar komentāriem angļu valodā. Filmu var pieprasīt 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.

DV šaušanas sacīkstes notiks 22. septembrī Kičenerā, kuŗām visi priekšdarbi jau veikti. Sacīkstes atklās plkst. 11.00 DV KV priekšsēdis Roberts Epneris. P. Broks ziņoja par piedalīšanos LNAK padomes vēlēšanu komisijas sēdē.

G.

TORONTO

Latvijas universitātes dibināšanas 43. gada dienu Toronto akadēmiskās organizācijas — Korporāciju kopa, Studenšu pirmiziju konventu kopa un Studentu vienību savienība šogad atzīmēs svētdien, 23. septembrī, pl. 6 p. p., YMCA's zālē, 40 College St.

Svinīgā akta ievadījumā runās Korporāciju kopas seniors inž. K. Šlesers. Akadēmisko runu par temu Novecošanās teiks Queen's University mācības spēks bioķīmiķis A. Kuksis.

Koncerta programmā piedalīsies A. Sapale, pianiste I. Gruzna, rež. V. Pukats un vīru kora Viesturs Toronto vienība diriģenta J. Baruša vadībā.

Noslēgumā kopīgs tējas vakars.

Atzīmējams, ka mākslinieks T. Grīnbergs dāvājis gleznu. To iegūs sarīkojuma apmeklētājs ar numurētās programmas lapiņas laimīgo skaitli.

Kopā ar Maskavas cirku Toronto pag. nedēļā ieradās arī divi rīdzinieki: cirkus tulks I. Gulane un Rīgas krievs Vasiļjevs. Interesanti atzīmēt, ka Gulane kopā ar Vasiļjevu Toronto uzturēšanās laikā apmeklēja vairākus šejienes latviešus. Viņa dzīvi okupētajā Rīgā iztēloja rožainās krāsās. Stāstot laika kļūdas esot novērstas un tagad valdot tāda brīvība kā nekad agrāk. Daudzi 1949. gadā izsūtītie latvieši tomēr labāk paliekot Sibirijā un padomijas ziemeļos. Rīgā valdot reliģiska brīvība. Pat žīdiem esot viena sinagoga.

Tagad Latvijā varot iztikt bez Dieva, jo pietiekot ticēt pašam sev. Vasiļjevs apliecināja, ka latviešu nacionālsociālisti vēl joprojām mēģinot iet savus ceļus, bet citādi krievi ar latviešiem dzīvojot kā brāļi . . . B. A-sons

Laikā no š. g. 4. līdz 12. sept. divi Ontario provinces valdības revidenti izdarīja sīku Toronto Latviešu kreditsabiedrības vērtību, dokumentu un grāmatu pārbaudi un atrada, ka kreditsabiedrība ir labā stāvoklī. Revidenti atzīmēja, ka prieks bija revidēt tādu kreditsabiedrību, kuŗā viss ir tik labā kārtībā.

Valdības revidentiem sevišķi imponēja prāvās naudas summas, ko tautieši gan individuāli, gan caur savām organizācijām noguldījuši kreditsabiedrībā.

Valdes lēmumus par biroja darbu racionālizāciju un par biroja mašīnu iegādi, kā arī par īpašas komisijas izraudzīšanu šim uzdevumam, revidenti pilnā mērā akceptēja. Racionālizācijas komisijā valde savā pēdējā sēdē izraudzīja valdes locekli J. Bāru un revīzijas komisijas locekļus E. Zariņu un A. Grigali.

SV. KATARINAS

Sv. Katarinas Daugavas Vanadžu kopa rīko balli — „Nakts Inferno," š. g. 13. okt. plkst. 8,00 vakarā Prudhommes viesnīcas elegantajā „Upstairs Curling Lounge" telpās pie Q.E. auto ceļa, ar „ellē" piemērotiem priekšnesumiem. Spēlēs Heidelberg „Blue Star" orķestris.

MONTREĀLA

Š. g. 1. septembrī mācītājs V. Šēfers salaulājis Agnaru Johansonu ar Daci Valdmani.

VINIPEGA

Vinipegas latviešu Akadēmiskās saimes valde ziņo, ka Dr. Ingrīda Strautmane, spec. vēža slimībās un radioterapijā, teiks akadēmisko runu Latvijas universitātes dibināšanas 43 gada atcerē š. g. 29. septembrī plkst. 8.00 vakarā, Peterdy ģimenes namā 16 Venus Bay, Fort Garry.

Temats: Vēža slimība un tās apkaŗošana. L. U. dibināšanas atceri apmeklēt laipni lūgti visi Vinipegā un apkārtnē dzīvojošie tautieši.

Sekretāra Ivāra Kēlera aizcelošanas dēļ DV Manitobas nodaļas valde turpmāk darbosies šādā sastāvā: priekšnieks Jūlijs Staudžs, 1304 Burrows St., Winnipeg 14; pr-ka vietn. Ilgonis Strauts; sekretārs — Kārlis Licēns, 493 Queen St., Winnipeg 12; kasieris — Voldemārs Jandavs; biedrzinis — Gunārs Ceplis.

Nodaļas valde izsaka pateicību bij. sekretāram I. Kēleram par aktīvu darbību nodaļā.

Š.

VANKUVERA, B. C.

Šo gadu varētu apzīmēt par bagātu, sniegumu pilnu gadu, jo ikvienā brīvās valsts stūrī, kur vien latvieši mīt, notiek kāds sabiedrisks manifestējums, kādi lielāki salidojumi un svētki. Un šai ietekmē arī mūsu pilsētā, mūsu sīkpulciņā, pa retam iegriežas kāds bagātnieks. Tie ir mūsu mākslinieki, kuŗi nav baidījušies platāku soli paspert un iegriezties mūsu aizmirstajā miestā — Vankuverā.

Nupat, 9. septembrī pie mums viesojās Alfreds Poriņš.

Vienkārši, sirsnīgi, bez liekas pozes dzied Alfrēds Poriņš, un ir liels prieks dzirdēt, ka neskatoties uz gadiem, viņa balsij vēl tik daudz spēka un plašuma. Dziesmas bija izvēlētas ar senu, romantisku iekrāsu.

Var just, ka māksliniekam liels prieks par katru dziesmu, kuŗu viņš dzied un šai priekā var dalities ar klausītājiem.

Klausītāji savu prieku centās paust rožu pušķos.

Pie klavierēm bija Ārija Dombrovska.

L.O.

PATEICĪBA

Latviešu skautu - gaidu saime Kanadā sirsnīgi pateicas saviem labvēļiem, kas viņus atcerējās latviešu skautisma 45 un gaidisma 40 gadu jubilejas nometnē š. g. 8.-9. septembrī Saulainē.

Skautu un gaidu paldies par naudas ziedojumu Saksonu un Galdiņu ģimenēm un Sv. Jāņa draudzei par Arnolda Šiņķa grāmatas „Kurzemes cietoksnis" ziedojumu.

Skautu un gaidu saime

MĀKSLINIEKI PROTESTĒ

Katrs latvietis ar prieku un pateicību apsveic Kanadas valdības paziņojumu, ka mūsu konsuli oficiāli uzņemti ārvalsts pārstāvju sarakstā. Tas ir svarīgs un vienreizējs notikums, kas ir pateicības vērts, un to nodomājusi darīt arī LNAK, kā redzams no laikrakstos publicētā lēmuma par dāvanu Kanadas premjēram.

Kanadas latviešu mākslinieku apvienībai ir grūti iedomāties bez parastā pateicības raksta vai adreses kāda cita veida pateicības parādīšanu, kas nebūtu uzbāzīga. Lai atļauts izteikt mākslinieku apvienības izbrīnu un pārsteigumu par to, kādā veidā LNAK valde šo dāvanu pieņēmusi un nolēmusi tālāk dāvināt.

Pie LNAK pastāv tāds institūts kā kultūras un izglītības nozare ar apakšnozaŗu referentiem — speciālistiem, ieskaitot tēlotājas mākslas referentu. Noskaidrots, ka ne kultūras un izglītības nozares vadītājs, ne tēlotājas mākslas referents par to iepriekš nekā nav zinājuši. Rodas jautājums, kāpēc tādi nozaŗu referenti vajadzīgi, ja LNAK valde atzīst sevi par kompetentu lemt pati un nemaz nav atradusi par vajadzīgu uzklausīt arī viņu domas un vērtējumu.

Kanadas latviešu mākslinieku apvienība, kuŗā sastāv lielākā daļa latviešu aktīvo mākslinieku Kanadā, uzskata par pienākumu izteikt visstingrāko protestu pret šādu LNAK valdes rīcību.

Kanadas latviešu mākslinieku apvienība uzsveŗ, ja nu dāvina gleznu kā Kanadas latviešu pateicības izpausmi, tad tiešām tai vajadzētu būt ar tādu mākslinieciska vērtību, kas raksturotu latviešu gleznieciību no vislabākās puses, kādēļ būtu bijis nepieciešami LNAK valdei konsultēt ar speciālistiem.

LNAK ir visas mūsu latviešu politiskās, sabiedriskās un kultūras dzīves pārstāve un vadītāja, bet šīni gadījumā lai atļauts apšaubīt, ka LNAK valde būtu piegājusi ar vajadzīgo nopietnību tēlotājas mākslas reprezentācijai.

Kanadas latviešu mākslinieku apvienība

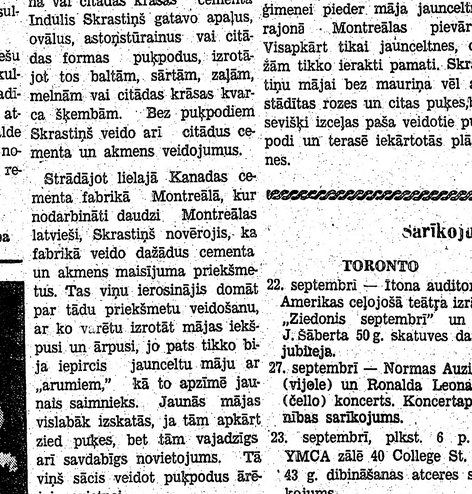

Dziedone A. Sapalē un pianiste I. Gruzna pēc Toronto notikušā koncerta.

Māc. A. Lūsis pag. sestdienā Sv. Jāņa baznīcā salaulāja Lauru Pētersoni ar Juri Reinfeldu. Ligava pieder korporācijas Daugaviete saimei, bet līgavainis ir korporācijas Selonija loceklis. Abi jaunie akadēmiķi latviešu sabiedrībai pazīstami kā aktīvi jaunatnes darbinieki.

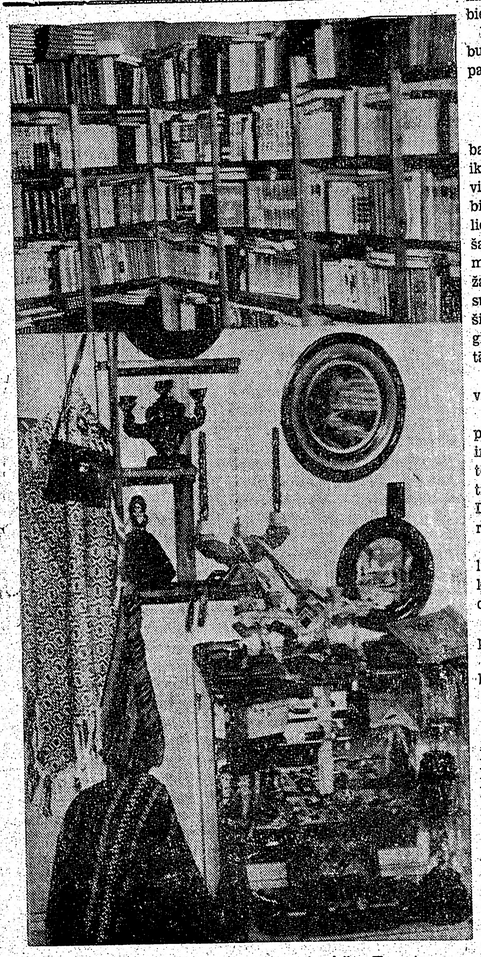

Latviskās kultūras draugi viesmīlīgi iegriežas Toronto.

PĀRBŪVES DARBI DV TORONTO NAMĀ

DV Toronto nodaļas valdes sēdē priekšnieks R. Puriņš ziņoja par paveiktiem nama pārbūves darbiem. Tie veikti talkas kārtībā ar nodaļas biedru un arī DV labvēļu līdzdalību.

Izņemot vienu sienu, sarīkojumu telpa paplašināta. Zāle tagad būs piemērota mazāka veida sanāksmēm un sarīkojumiem.

TLB sestdienas skola mācības un nodarbības jaunajās telpās sāka jau 15. septembrī. Organizācijām telpas savlaicīgi jāpieprasa nama pārzinim V. Jostiņam.

Sēdes turpinājumā Grava pastāstīja par Latviešu nama organizāciju komitejas turpmākiem nodomiem. Sarīkojumu daļas vadītājs ziņoja, ka paveikti priekšdarbi nodaļas gada svētku ballei Leaside Memorial zālē š. g. 6. oktobrī un baritona Piekalniša un pianista Kvieša koncertam 12. oktobrī.

Kasieris ziņoja, ka Informācijas centram nodoti līdzekļi komūnisma apkaŗošanas akcijai.

Biedrzinis uzņēmās organizēt un vadīt nod. šāvēju grupu un DV Kičeneras nodaļas rīkotām DV šaušanas sacensībām.

G. A.

GENERĀLKONSULS
Mr P. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

Ciemos pie Induļa Skrastiņa

Iebraucot Kanadā vai Amerikā pirms desmit vai 15 gadiem, latviešu nodarbošanās bija galvenokārt pie cukurbiešu darbiem, raktuvēs, meža darbos, uz laukiem vai mājsaimniecībā. Gadiem paejot, katrs centās atrast sev piemērotāku darbu vai nu strādājot savā arodā, iemācoties jaunus paņēmienus vai arī jaunus darbus, dažreiz pat gatavojot šīni zemē vēl neredzētus priekšmetus.

Ar jaunām idejām nācis arī Indulis Skrastiņš Montreālā, izgatavojot jauna veida puķu podus. Ir tiesa, puķēm podus izgatavoja jau sen, kā no māla, tā koka, metalla vai plastikas. Neviens puķpodus neesot gatavojis no cementa ar akmens izrotājumiem. No balta, pelēka, melna vai citādas krāsas cementa Indulis Skrastiņš gatavo apaļus, ovālus, astoņstūrainus vai citādas formas puķpodus, izrotājot tos baltām, sārtām, zaļām, melnām vai citādas krāsas kvarca šķembām. Bez puķpodiem Skrastiņš veido arī citādus cementa un akmens veidojumus.

Strādājot lielajā Kanadas cementa fabrikā Montreālā, kur nodarbināti daudzi Montreālas latvieši, Skrastiņš novērojis, ka fabrikā veido dažādus cementa un akmens maisījuma priekšmetus. Tas viņu ierosinājis domāt par tādu priekšmetu veidošanu, ar ko varētu izrotāt mājas iekšpusi un ārpusi, jo pats tikko bija iepircis jaunceltu māju ar „arumiem," kā to apzīmē jaunais saimnieks. Jaunās mājas vislabāk izskatās, ja tām apkārt zied puķes, bet tām vajadzīgs arī savdabīgs novietojums. Tā viņš sācis veidot puķpodus ārējai novietnei.

Jaunās mājas pagrabs pilns dažādas krāsas cementa, smiltīm un akmeņiem. Akmeņi nākuši no Kanadas, Amerikas Rokiju kalniem, pat no Japānas un Vācijas vai Zviedrijas. Podus vispirms ar cementu ielej formās, pēc tam veido akmens izrotājumus, bet pēc sacietēšanas nokasa vai ar sālsskābi noēdina lieko cementu, lai podam būtu tīrs un patīkams izskats. Podu svars diezgan liels, vājākam cilvēkam jāpieliek spēks, lai paceltu. Tos lieto ārpuses izdaiļošanai, bet istabās lietojamiem vēl veido paliekamo plati. Podus Skrastiņš tagad gatavo arī pārdošanai un ievadījis sarunas ar kādu kanadiešu lielāku puķu veikalu par podu piegādi.

Skrastiņš veido arī cementa plāksnes ar akmens izrotājumiem, kas lietojamas ietvēm vai pagalmiem. Tikko saņēmis pasūtinājumu par 250 šādu plāksņu gatavošanu no kāda latviešu jaunpirktā nama izdaiļošanai. Viņš gatavo arī plānākas plāksnes, kuŗas novieto istabu sienās, aiz kuŗas deg elektriskā gaisma. Tā spīd cauri plāksnei un akmeņiem, atstarojot baltā, dzeltenā vai zaļganā krāsā. Šāda veida plāksnes lietojamas izrotājumiem.

Skrastiņš nav izveidojis patstāvīgu uzņēmumu, bet plates un podus darina brīvajā laikā. Vēl vienmēr viņš strādā cementa fabrikā, veidojot betona pārbaudes cilindrus. Viņš veido arī Montreālas latviešu avīzi, kas iznāk reizi mēnesī.

Jau vairāk kā gadu Skrastiņu ģimenei pieder māja jaunceltņu rajonā Montreālas pievārtē. Visapkārt tikai jaunceltnes, dažām tikko ierakti pamati. Skrastiņu mājai bez mauriņa vēl apstādītas rozes un citas puķes, bet seviški izcejas paša veidotie puķpodi un terasē iekārtotās plāksnes.

V.I.

Mājas iekārtošana prasījusi daudz darba un no pagājušā gada vasaras līdz šā gada rudenim Skrastiņiem maz atlicis laika citiem darbiem.

Man kā iebraucējam no Sav. Valstīm jocīgs likās vietas nosaukums: Ville Saint Vincent de Paul. Amerikāņi mīl īsus nosaukumus un šo pilsētiņu būtu nosaukuši vai nu par Villu, (kas franciski nozīmē pilsētu), par Vincu vai Paulu, bet kanadieši šādu nosaukumu pieņēmuši un jāpieņem, ka tas viņiem patīk. Tikpat jocīgs man likās ielas nosaukums: Sgr. Lussier, jo tas man kā karavīram atgādināja seržantu. Izrādās, ka tas tomēr ir senjors Lusjē, kuŗa tituls latviski apzīmējams mazliet lielāks kā kungs. Vēl trešā lieta, par ko brīnījos, ir, ka ietves un daļa mauriņa piedēr pilsētiņai, ne nama īpašniekam. Tas nozīmējot to, ka ziemā sniegu no ietves notīrot pilsēta, nama īpašnieks tīrot tikai savu pagalmu.

Brīniškīga pilsētiņa, kur labprāt apmestos Ņujorkas latviešu namziņi!

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

22. septembrī — Itona auditorijā Amerikas cejojošā teātŗa izrāde „Ziedonis septembrī" un — J. Šāberta 50 g. skatuves darba jubileja.
27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
23. septembrī, plkst. 6 p. p. YMCA zālē 40 College St. LU 43 g. dibināšanas atceres sarīkojums.
28. septembrī — Ungāru zālē, 245 College St., Futbolistu balle.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētku balle Leaside Memorial Gardens.
12. oktobrī, plkst. 8.00 vak. — B. Piekalniša un V. Kvieša koncerts Unitarian Church zālē, 175 St. Clair St., W. DV sarīkojums.
19. oktobrī — TLB Inženieŗu un tehniķu kopas slēgta balle.
20. oktobrī — DVTK teātŗa pirmizrāde Royal Ont. mūzejā.
27. oktobrī — Toronto Studenšu korporāciju kopas slēgts tējas vakars Royal Curling kluba telpās.
27. oktobrī, plkst. 6 vak. Sv. Andreja baznīcā arfistes Margas Grasmanes - Milleres un ērģelnieces E. Timermanes - Ozolas koncerts. Riko Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja.
28. oktobrī — gleznotājas Guntas Upītes pirmās gleznu izstādes atklāšana.
3. novembrī — Dainas kora koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. Riko DV Toronto nodaļa.
17. novembrī, plkst. 8.00 vakarā — Itona auditorijā 18. novembŗa atceres sarīkojums.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Šova lugā Šokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā kora Dziesmu Vairogs koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotais tradicionālais Ziemas svētku tirdziņš un bazārs.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle Ungāru zālē, 245 College St.
8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Uguni.
8. un 9. decembrī — gleznotāja A. Anšmita gleznu izstāde un DV Ziemsvētku tirdziņš.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zapraukas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

HAMILTONĀ

29. septembrī, pl. 6.00 vakarā — Latviešu namā Miķeļa tirgus un HLB gada svētki.
6. oktobrī — 8. LNJAK delegātu kongress notiks Hamiltonā Latviešu biedrības mājā, 16 Queen St. North. Vakarā — apvienotā HLJP „Rota" Rudens un kongresa balle iecienītajā Rainbow zālē, Sandford un King krustojumā.
13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Dīdancis no Toronto.
27. oktobrī — Hamiltonas latviešu jauktā kora koncerts-balle.
10. novembrī, plkst. 7.30 vakarā — Mārtiņu vakars Latviešu namā, HLB dāmu kom. sarīkojums.
17. novembrī — 18. novembŗa svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Nujorkas.
25. novembrī Klīvlendas DV teātŗa viesizrādē — B. Šova „Šokolādes zaldātiņš".
31. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

KIČENERĀ

22. septembrī, plkst. 12 dienā — DV vispārējās meistarsacīkstes šaušanā River Valley Lodge šautuvē. Šai pat vietā plkst. 7 vakarā DV Kičeneras -Vaterlū nod. rīkotais 10 g. darbības atceres sarīkojums ar deju.

ČIKAGĀ
abonementi un sludinājumi pieteicami pie
P. DARDZĀNA
5539 N. Canfield Ave.,
tel. RO 3-6058.

Miris Ed. Bērziņš

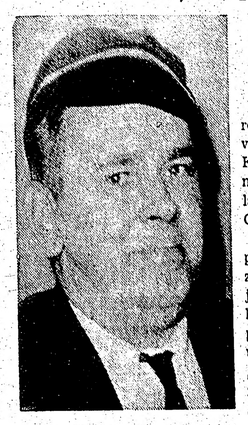

Nujorkā 12. septembrī miris Edgars Bērziņš. 15. septembrī nelaiki izvadīja uz Grīnvudas kapiem.

Aizgājējs bija starptautiski atzīta autoritāte monētu un naudas zīmju krājēju aprindās.

Viņš daudz rakstījis lielos amerikāņu izdevumos par Latvijas monētu kalumiem un naudas zīmēm. Nelaikis bija korporācijas Selonija loceklis.

Atmiņās un gaid

Septembŗa mēnesis šogad trimdas tautiešiem ir kā robežu stabs starp diviem lieliem notikumiem. Pie tā nonākuši, atceramies, kā gadu atpakaļ visi pulcējāmies Toronto III Kanadas vispārējos latviešu dziesmu svētkos. Tā bija varena, trimdā izdzītās tautas manifestācija, kas rādīja svešiniekiem un saviešiem, cik spēcīgi mēs esam savā tautiskā apziņā un cik liela ir mūsu kultūra. Visu gadu esam dzīvojuši atmiņās par atzvadītajiem Kanadas dziesmu svētkiem, par visu rędzēto, dzirdēto, izjusto domājuši; skaistās dziesmas skanējušas mūsu ausis.

Bet šodien mēs pārslēdzamies no atmiņām un sākam gaidīt nākošos III ASV vispārējos dziesmu svētkus Klīvlendā, kad pēc gada lielā svešā pilsēta dimdēs zem mūsu tautiešu soļiem, kad atvērsies sirdis un mutes jaukai, daiļai mūsu mākslas un tautas

Daudzos dārzos šogad puķes

GENERĀLKONSULS
Mr P. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULE
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

Dzīve Savienotās Valstīs

Miris Ed. Bērziņš

Ņujorkā 12. septembrī miris Edgars Bērziņš. 15. septembrī nelaiki izvadīja uz Grīnvudas kapiem.

Aizgājējs bija starptautiski atzīta autoritāte monētu un naudas zīmju krājēju aprindās.

Viņš daudz rakstījis lielos amerikāņu izdevumos par Latvijas monētu kalumiem un naudas zīmēm. Nelaikis bija korporācijas Selonija loceklis.

PREZIDENTA KENEDIJA SVEICIENS LATVIEŠU GAIDĀM UN SKAUTIEM

Latviešu skautu centrālais birojs, skautu un gaidu vadītāji un viesi lielajā nometnē „Latvija" Kalamazū piedalījās kopējā sanāksmē ,kuŗu atklāja un vadīja latviešu skautu pr-ks, vad. A. Grigors.

Apsveikuma daļā ASV jendas pr-ks vad. A. Artmanis darīja zināmu ASV prezidenta Kenedija apsveikuma vēstules saturu, kuŗā prezidents pateicās par iepazīstināšanu ar latviešu gaidām un skautiem un atklāja, ka ir: „ļoti ieinteresēts visās skautisma nozarēs, jo skautisms dod iespēju lieliem sasniegumiem un panākumiem un palīdz ieaudzināt ikvienā skautā labu pilsoņa apziņu un savas zemes mīlestību."

Arī Mičigenas gubernātora Svainsona telegrammā izteikti labākie novēlējumi latviešu gaidām un skautiem, kuŗi izvēlējušies savai jubilejas nometnei Mičigenu un noslēdz vārdiem: „Sirsnīgi ielūdzu atkal atgriezties vēl bieži."

Atmiņās un gaidās

Septembŗa mēnesis šogad trimdas tautiešiem ir kā robežu stabs starp diviem lieliem notikumiem. Pie tā nonākuši, atceramies, kā gadu atpakaļ visi pulcējāmies Toronto III Kanadas vispārējos latviešu dziesmu svētkos. Tā bija varena, trimdā izdzītās tautas manifestācija, kas rādīja svešiniekiem un savējiem, cik spēcīgi mēs esam savā tautiskā apziņā un cik liela ir mūsu kultūra. Visu gadu esam dzīvojuši atmiņās par aizvadītajiem Kanadas dziesmu svētkiem, par visu redzēto, dzirdēto, izjusto domājuši; skaistās dziesmas skanējušas mūsu ausīs.

Bet šodien mēs pārslēdzamies no atmiņām un sākam gaidīt nākošos III ASV vispārējos dziesmu svētkus Klīvlendā, kad pēc gada lielā svešā pilsēta dimdēs zem mūsu tautiešu soļiem, kad atvērsies sirdis un mutes jaukai, daiļai mūsu mākslas un tautas dziesmai, kad vīri un sievas, dēli un meitas, krāšņiem tautas tērpiem mirdzot, kāps dziesmu kalnā.

Atvaļinājumu sezonai izbeidzoties, atsāktas rīcības komitejas sēdes. Priekšsēdētājs K. Avens stāv nomodā par katru nozari, par katra komitejas locekļa pienākumiem un darbu. Mūzikas nozare J. Ūdŗa vadībā, saziņā ar virsdiriģentiem un saviem tuvākiem līdzstrādniekiem — J. Kalnieti un Dz. Bungu — gādā par to, lai nākošo dziesmu svētku mākslinieciskais līmenis būtu par visu kāpienu augstāks kā līdzšinējais.

Sarīkojumu nozares vadītājs J. Jurjāns arvien kārto un līdzina, lai visa svētku norise būtu saskaņota, un visur tiek ņemts vērā — laiks, vieta un mērs. Informācijas nozare, E. Saksa vadīta, attīstījusi plašu spraigu darbu, lai ASV vispārējie dziesmu svētki būtu zināmi tautiešiem ne tikai šinī kontinentā, bet visā pasaulē. Tāpat pārējās nozares dara visu iespējamo, lai katrs svētku apmeklētājs justos arī svešā pilsētā kā savās mājās. Lai no tiem aizbraukdams, būtu ne tikai pacilāts un apmierināts par jauko garīgo baudījumu, bet arī stiprināts tautiskā apziņā un ticībā savas tautas nākotnei.

J. Ezergailis

ČIKAGĀ
abonementi un sludinājumi pieteicami pie
P. DARDZĀNA
5539 N. Canfield Ave.,
tel. RO 3-6058.

ČIKAGAS IMPRESIJAS

Dažkārt dienu straujumā nepamanām darbu, kuŗu veic Čikagas latviešu skola. Nupat notikušajā skolas prezidija sēdē, kuŗu vadīja pārzinis prof. Atis Grotāns, pārsprieda vasaras aktivitātes un turpmāko darbu. Materiālā ziņā latviešu skolas bērnu nometne attaisnojusies, dodot tikai $ 57.- iztrūkumu. Citus gadus iztrūkums sniedzās simtos un bija jāsedz ar bērnu svētku ienākumiem un organizāciju ziedojumiem. Tā kā šoreiz bērnu svētki deva ap $ 600,- atlikumu, nevar sūroties par līdzekļu trūkumu. Turpmāko darbu un sarīkojumus pārspriedis vecāku sapulcē, kuŗa notiks 14. oktobrī. Darbu ir daudz un arī līdzekļu vajaga daudz, bet šie upuŗi ir nieks pret to, ko latviešu skola dod mūsu bērniem, audzinot tos latviskumā. Jau tagad, pēc vairāk kā desmit pastāvēšanas gadiem, redzams, ka jaunie sabiedriskie darbinieki pirmo ierosinājumu darbam guvuši, apmeklējot latviešu skolu.

Čikagas latviešu biedrības paplašinātā valdes sēdē pulcējās ap 35 ČLB un Nama padomes darbinieki, pārrunājot turpmāko biedrības darbu. Par biedrības darbību vasaras posmā un nākotnes nodomiem referēja b-bas pr-ks V. Vīksniņš, uzsverot nepieciešamību visiem spēkiem atbalstīt Latviešu namu. Kaut nama financiālais stāvoklis visumā stabils, grūtības sagādā lielā nekustamā īpašuma nodokļa — tuvu pie $ 2.000 — samaksa. Šī summa jāiegūst no bazāra atlikuma un Nama fonda marku pārdošanas.

Člb sporta kopai jauns vadītājs — R. Grīķis, kuŗš sniedza īsu ziņojumu par sportistu panākumiem, it sevišķi Mineapolē, kur Čikagas volejbolisti ieguvuši pirmo vietu.

Pie ČLB vēl skaitās akadēmiskā, preses, šacha, latviešu valodas, mednieku un makšķernieku u. c. kopas. Sporta kluba valdes loc. E Tiltiņš ziņoja par jaunās novusa sekcijas noorganizēšanos, lūdzot piešķirt jaunajai kopai līdzekļus novusa galda iegūšanai.

Biedrība šovasar piedalījusies Čikagas 125 gadu jubilejas izstādē. Valde izteica atzinību S.Marcinkjānim, K. Dzirkalim, E. Tiltiņam, L. Lapiņam un citiem, kuŗi strādājuši, lai izstāde izdotos. Tāpat biedrība ņēmusi dalību bērnu svētkos ar savu stendu. Sagatavošanā ir radio raidījums par Kārli Ulmani. Biedrības Mārtiņu balle notiks kopā ar sportistiem, kuŗi tanī laikā pulcēsies Čikagā, lai cīnītos par Katlapa kausu. Paredzētas balvas skautiem un gaidām — latvisko pārbaudījumu labākiem zinātājiem. Vad. Klētniece ziņoja par gaidu panākumiem jendas nometnē, kur uzvaras gūtas šķēršļu gājienā un dzimtenes pazīšanā.

Lielu vērību biedrība veltī koncertu abonementiem. Šķiet, ka šogad, pateicoties izcilus programmai, abonentu skaits ievērojami pieaugs. Biedrības sarīkojumā notiks arī Ceļojošā teātŗa rudens turnejas izrāde, kuŗā redzēs L. Kiršfelda komēdiju 3 cēlienos „Ziedonis septembrī" ar J. Šabertu ,T. Kalvi, K. Branti, I. Šturmu un D. Minderi. Dekorācijas A. Annusa. Ar šo izrādi Jānis Šāberts atzīmēs 50. gadu uz skatuves un 70 mūža gadus. Jau tagad ienāk pieprasījumi pēc biļetēm, tā ka sagaidāms izpārdots nams. Izrāde notiks Sv. Alphonsus zālē.

☆

Vētraina dienas norāda uz rudens drīzu ierašanos, tāpēc Čikagas latviešu Sv. Ciānas un Sv. Jāņa draudzes nekavējās ar pēdējiem izbraukumiem. Kaut svētdienas rītā zīlēja lietu, laiks vēlāk noskaidrojās un simtiem abu lielo draudžu locekļi patikami pavadīja dienu kopējās pārrunās, sporta spēles un izmēģinot laimi laimestu vilkšanā.

Čikagas skaistumkaralienei Mārītei Ozerei jau sākuši ienākt daži darba piedāvājumi. Kāds būvuzņēmējs vēlas Mārīti lappuses lielā sludinājumā. Līdzīgs darbs bijis piedāvāts kādai citai latviešu meitenei — Inesei R., kuŗai peldkostīmā bija jāsēd ugunszēsēju mašīnas daudzstāvu kāpņu augšējā posmā un jāreklāmē lielāka Čikagas firma. Atalgojums par šo darbu bijis—$100,-, nemaz ne smādējams jaunai studentei.

Kā jau agrāk ziņots, Čikagas DV jauniešu komanda basketbolā uzvarējusi Vidējo valstu latviešu meistarības izcīņā. DV rīkotā pirmajā sezonas ballē, pēc Čikagas DV apvienības priekšnieka Ulža Vītola uzrunas, balvas komandai pasniedza Vidējo valstu sporta pr-ks V. Baumanis, izsakot prieku, ka jaunā audze rosīga un novēlot tādu pat rosību arī turpmāk. Katrs komandas dalībnieks bez tam saņēma ALJA's sporta pārvaldes dāvāto balvu, — kausa atveidu miniatūrā. Komandu trenē H. Rudelis, tās kapteinis ir Pēteris Zirnis.

DV sarīkojumu ar dziesmām kuplināja Milvoku DV vanadžu kvartets. Kaut apmeklētāju vairāk būt vairāk, rīkotāji bija sarīkojuši itin jauku saviesīgu vakaru. Zāli rudenīgiem puķu klāsttiem bija dekorējuši I. Prieduļājs ar kundzi. Japāņu loterijā galveno laimestu — no Latvijas sēklas izaudzētu ķirbi laimēja A. Reinerts, O. Ozoliņas dāvāto latviski izrakstīto spilvenu — Priedulāja.

Ceturtdien, 20. septembrī, pl. 7,30 Čikagas latviešu radio pusstundā noraidīs Čikagas un Milvoku preses kopas programmu veltītu dižajam latviešu rakstniekam Jānim Jaunsudrabiņam. Aizsaulē aizgājušais rakstnieks ir ilggadīgs LPB Goda biedrs.

Pašlaik visvairāk atpūtas vajagot divām jaunatnes grupām — skautiem un V. Dzelmes deju kopai. Skautiem nometņu bijis vairāk kā citus gadus un cikls noslēdzies ar lielo nometni Mičigenā. Deju kopas dalībnieki nodancojuši Jaunatnes svētkus, Čikagas tautību festivālu un — noslēgumā ciemojušies Toronto Tautas deju svētkos. Tā kā lielākā daļa jauniešu apmeklē skolas jeb studē, mums atliekas tiem novēlēt: kaut mācībās viņiem veiktos tikpat labi kā skautojot jeb izpildot tautas dejas! Bet jau iepriekš varam pieņemt, ka tā būs, jo latviešu jaunieši kā Čikagā, tā arī citur allaž skolās bijuši pirmajās vietās.

Balle un divi izbraukumi neatturēja novusa spēles entuziastus ierasties uz pirmo saspēlu vakaru Latviešu biedrības pagrabā. Tur sešās stundās spēlētāji konstatēja ka kauli nav vēl ierūsējuši un pēc zināma treniņu perioda saspēle veiksies raiti.

LATVIEŠU GLEZNAS IET TAUTĀ

Zilā Zirnekļa pilnsapulcē 9. septembrī, ko vadīja R. Egle, piedalījās 20 biedru, par priekšsēdi nākamam gadam ievēlot Jāni Zalcmani, kas šinī amatā ir no biedrības dibināšanas. Par priekšnieka vietnieku darbosies Karola Dāle, par ģenerālsekretāru — gleznotājs Reinholds Kalniņš.

Pēc tam notika Zirnekļa divpadsmitā gleznu izloze. Agrāk katru gadu bija divas izlozes gadā, tagad dažādu apsvērumu dēļ izlozes varēs notikt tikai reizi gadā. Izlozēja 15 gleznotāju darbus, kas pa lielākai daļai aizgāja ārpus Ņujorkas. Kopā ar iepriekšējām izlozēm tautā aizgājušas 149 gleznas.

S. Kocenas Ostu laimēja Ievans Kalamazū; Černoka Puķes — Elvira Lielozola Čikagā; Dārziņas Kluso dabu ar Volfganga Dārziņa grezni pagatavoto ielogu laimēja Jurka Ņujorkā; Drujas — Foršu Puķes Miķelis Sveilis Sanfranciskā; Māra Mežu — Osis Kolumbus; Kronberga Rīgu — Alberts Puriņš Čikagā; Gaiļa Jūŗu — Rasma Krisona Meivudā; M. Krūmiņa Mežezeru — Voldemārs Ikte; V. Valdmaņa gleznu — Elza Zārde Brukliņā.

Prof. A. Annusa Zēns laivā laimēja mākslinieks Mārtiņš Krūmiņš; V. Avena Magones — Padēls Zviedrijā; R. Kalniņa Pie ezera — Dzidra Livingvuda Pensilvēnijā; Krūkliņa Ainavu — Jūlijs Sakne Sirakūzās; prof. A. Annusa Meiteni ar laukirbi — Pēteris Kārkliņš Indianā un Kronberga Centrālais Parks un Zvejniekciems krita Veinbergam Minesotā.

V. I.

Čikagas DV jaunatnes basketbola vienība šogad uzvarēja ASV vidējo valstu meistarības izcīņā. Uzņēmumā no kreisās: A. Bokalders, P. Zirnis, vienības treneris H.Rudēlis, J. Bērziņš,, L. Celmiņš, K. Strauja un T. Garoza. Vienībā spēlēja arī B. Daly's un O. Ķergals. H. Rudeļa uzņ.

NUJORKA

© Pārtikas izstādē Ņujorkas kolizejā Kanadas firmu nodalījumā bija izstādīta arī latviešu uzņēmuma ražota šokolāde, ko ražojusi V. Celmiņa Montreālas firma Experts Candyman. Firmas speciālitāte — Lieldienu šokolādes ražojumi.

© Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē sestdienās notiek iesvētāmo jauniešu mācības draudzes namā Bruklinā. Iesvētīšana 28. oktobrī.

© Daugavas Vanagu sanāksme notiks sestdien, 22. sept., pl. 8 vakarā Jorkvilles templa telpās. Amerikas latviešu jaunatnes apvienības priekšsēdis Uldis Grava referēs par Latvijas saimniecību šodien.

© Līdz ar jauno skolas gadu sākušas darboties laviešu klavieru studijas. Bronksā var pieteikties pie Ritas Pētersones, Brooklinā pie Veltas Aņševicas vai Alises Dzirkales - Cennes.

Latviskas uzņēmības cildens paraugs

Jānis Šķirmants, kas Latvijas lasītājiem pazīstams kā rakstu autors par literātūras, vēstures un sabiedrības augšanas problēmām, Ruzvelta universitātē Čikagā ieguvis B.A. gradu modernajās valodās, ar speciālitāti krievu valodā. Arī viņa grāmatu apgāda darbā viņš ir parādījis savu interešu vispusību, izdodams blakus daiļliterātūrai arī grāmatas vēstures un sabiedrības veidošanas temām.Jāņa Šķirmanta persona ir labs piemērs Latvijas brīvības paaudzes darbiem un ideāliem. Savā laikā Latvijas universitātē viņš studējis vēsturi un tiesības. Dzimtenē strādājis tanīs laukos, kur viņa darbs toreiz ir bijis visvairāk vajadzīgs — bijis skolotājs un jaunatnes audzinātājs vairākus gadus. Latvijas likteņa drūmajās dienās viņš ir darījis to pašu, ko tanīs dienās darīja visi Latvijas brīvības paaudzes jaunekļi un vīri — darbu klasēs apmainījis pret karavīra uniformu un izstaigājis rūgtas gaitas no Latvijas robežām līdz atbrīvošanai no Cēdelhēmas gūsta.

Iecelojis ASV, viņš nepadodas ikdienas pašplūsmai, bet turpina piepildīt savus Latvijas brīvības paaudzes ideālus arī jaunajos apstākļos: strādādams nakts maiņā fabrikā, viņš sāk izdot grāmatas un kā izdevējs īsā laikā nodibina sev paliekamu vārdu grāmatu apgāda darbā. Tanī pašā laikā viņš atsāk studijas Ruzvelta universitātē Čikagā. Šinī rudenī viņa darbs arī studijās vainagojās ar panākumiem — viņš iegūst B.A. gradu valodās. Viņš nolēmis turpināt studijas maģistŗa grada iegūšanai.

Jānis Šķirmants pieder korporācijas Lacuania saimei.

© ALJA biedrzine S. Juberte aicina jauniešus iesūtīt izpildītās iestāju anketas un ziņas par jaunatnes pulciņu darbību. Ziņas sūtāmas uz adresi: 324 East 66th St., Apt. 8, New York 21, N. Y.

POKIPSIJĀ, N.Y.

© Vassar'as koledžu ar bakalaura grādu beigusi Ausma Lapiņa. Viņa speciālizējās bioloģijā un ir nodomājusi šoruden studijas turpināt.

© Latviešu ev. lut. draudze š. g. 27. oktobrī rīkos teātŗa izrādi. Izrādīs Augusta Mitrēvica komēdiju Vilimantikas teātŗa izpildījumā. Pēc teātŗa izrādes būs mantu loterija un atspirdzinājumu galds. Sarīkojums notiks Chapel Corner Grange telpās,kas atrodas pie 9 G ceļa krustojumā ar East Dorsey Lane.

-vš.

MINEAPOLE

© Daugavas Vanagu apvienības Minesotā 10 darba gadu atceres ietvaros rīkotāts dziedātājas Irmas Kurmes koncerts notiks š. g. 6. oktobrī, precīzi pulkstens 7.00 vakarā, The Women's Club Assembly telpās, 407 W. 15th St. Ieejas maksa koncertā: 1. vietā $ 2.-, 2. vietā $ 1.50; skolēniem no 12 gadiem un studentiem — $ 1.-. Kaŗa invalidiem un bērniem zem 12 gadiem ieeja brīva. Ieejas biļetes iepriekš pieprasāmas pie T. Brīvkalna, 1220 — E. 22. ielā, vai pa tālruni: FE 3-1807.

E. T.

ROČESTRA, NY.

Ročestras Daugavas Vanagu Apvienības rīkotā īslaicīgā nometne 8. un 9. septembrī jaukajā F. Siliņa lauku īpašumā bija pulcinājusi ap 50 nometnotāju.

Pirmā dienā, kad saule jau bija tuvu norietam, Apvienības vanadzes aicināja visus pie kopēja azaida. Pēc tam nometņotāji pulcējās pie ugunskura. Skanēja latviskas dziesmas, teikas un nostāsti. Netrūka arī citu latvisku izdarību.

Otrā nometnes dienā nāca vēl klāt jauni nometņotāji. Bija tiešām prieks vērot, ka visi nometnes apmeklētāji jutās kā viena ģimene.

9. sept. pievakarē nometni slēdza. Visiem, kas šo neilgo laiku bija kopā latviskā sirsnībā un sadraudzībā, kā senos laikos, nometnē pavadītais laiks paliks galīšā atmiņā.

Lai sirsnīgs un miļš paldies nometnes ierosinātājam un rīkotājam Apvienības pr-kam K. Serdanam, vanadžu pr-cei N. Krēsliņai ar vanadzēm par nometņotāju aprūpi. Vissirsnīgākā pateicība Siliņa kungam ar kundzi, kuŗi atvēlēja savu kluso lauku īpašumu nometnes iekārtošanai.

R. Pavasars.

KALAMAZŪ

© Klīvlendas Ņaugavas Vanagu latviešu teātris režisora Artura Rubeņa vadībā 23. septembrī precīzi pulkst. 3,00 p.p. Recreation Park jaunajā zālē (Lake St.) viesosies ar Bernarda Šova lugu „Sokolādes zaldātiņš." Lugas pirmizrāde notiek dienu iepriekš Grand Rapidos. Ieejas maksa $1,50 no personas, bērniem līdz 14 g. v. vecāku pavadībā — brīva. Sarīkojumu rīko Kalamazū DV apvienībā.

© Dr. Ansis Karps 29. sept. pl. 8 vakarā Latviešu b-bas namā teiks akadēmisko runu Latvijas universitātes gada svētku sarīkojumā, bet 30. sept. pēc dievkalpojuma vecajā Ciānas baznīcā (Pine St.) lejas zālē runās par tematu: „Skaidrības tieksmes latviešu raksturā."

© Pilsētas Gilmore parkošanas laukuma otrā stāvā zem zvaigžņotas debess 11. sept. notika simfoniskā orķestŗa koncerts, kuŗā kā vijoles solists piedalījās prof. Voldemārs Rušēvics.

DARBU SĀKUSI APSPIESTO EIROPAS TAUTU ASAMBLEJAS 9. SESIJA

Informācija latviešu presei.

Apspiesto Eiropas tautu asamblejas (ACEN) 9. sesijai izraudzīti sekojoši latviešu delegācijas locekļi:

Alfrēds Bērziņš, Kārlis Dzilleja, Pēteris Eglītis, Vilis Hāzners, Ādolfs Klīve, Arvīds Kripēns, Roberts Liepiņš, Boļeslavs Maikovskis, Vilis Māsēns, Pēteris Norvilis, Dainis Rudzītis, Viktors Upeslācis, Jānis Vinters un Arvīds Zāģeris.

Delegācijas sastāvu, ņemot vērā līdzšinējos izraudzīšanas principus, kopsēdē Vašingtonā izraudzīja Latvijas sūtnis ASV — prof. Dr. A. Spekke, ALA valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš un KLB priekšsēdis V. Hāzners. Kopsēdē vēl piedalījās Latvijas sūtniecības ASV padomnieks Dr. A. Dinbergs un KLB loceklis A. Klīve.

Asamblejas 9. sesija savu darbību uzsāka 18. septembrī Ņujorkā.

ASV BAŽNĪCĀS

ČIKAGA

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

23. septembrī plkst. 10.00 Svētdienas skola; plkst. 11.00 dievkalpojums. Māc. A. Strautnieks.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1649 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un kora mācības plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

AURORA, ILL.

Mūsu Peštītāja baznīcā, 420 Dawners Place.

23. septembrī plkst. 3 p. p. dievkalpojums. Māc. A. Strautnieks.

BURLINGAME, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Sestdien, 13. oktobrī, pl. 7 vakarā māc. G. Kness - Knezinskis noturēs Pļaujas svētku dievkalpojumu.

SANTA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

SAKRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45. un H ielā.

OKLANDE

Oklandē, Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway avenjā.

Š. g. 22. septembŗa vakarā dievkalpojums ar sekojošu referātu: „Neaicinātie tiesneši."

DIENVIDKALIFORNIJA

Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudzē, 2450 Griffin Ave., L.A. — 31, Cal.

Svētdien, š. g. 23. septembrī, plkst. 11-os dievkalpojums. Māc. E. Caune.

Pēc dievkalpojuma prof. Dr. P. Vegera referāts par tālajiem austrumiem otrā daļa ar krāsu diapozitīviem. Atspirdzinājumi.

Skrastiņa

Mājas iekārtošana prasījusi daudz darba un no pagājušā gada vasaras līdz šā gada rudenim Skrastiņiem maz atlicis laika citiem darbiem.

Man kā iebraucējam no Sav. Valstīm jocīgs likās vietas nosaukums: Ville Saint Vincent de Paul. Amerikāņi mīl īsus nosaukumus un šo pilsētiņu būtu nosaukuši vai nu par Villu, (kas franciski nozīmē pilsētu), par Vincu vai Paulu, bet kanadieši šādu nosaukumu pieņēmuši un jāpieņem, ka tas viņiem patīk. Tikpat jocīgs man likās ielas nosaukums: Sgr. Lussier, jo tas man kā karaviram atgādināja seržantu. Izrādās, ka tas tomēr ir senjors Lusjē, kuŗa tituls latviski apzīmējams mazliet lielāks kā kungs. Vēl trešā lieta, par ko brīnījos, ir, ka ietves un daļa mauriņa pieder pilsētiņai, ne nama īpašniekam. Tas nozīmējot to, ka ziemā sniegu no ietves notīrot pilsēta, nama īpašnieks tīrot tikai savu pagalmu.

Brīnišķiga pilsētiņa, kur labprāt apmestos Ņujorkas latviešu namzinīši!

V.I.

ikojumu kalendārs

1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle Ungāru zālē, 245 College St.
8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Uguni.
8. un 9. decembrī — gleznotāja A. Anšmita gleznu izstāde un DV Ziemsvētku tirdziņš.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zapraukas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

HAMILTONĀ

29. septembrī, pl. 6.00 vakarā — Latviešu namā Miķeļa tirgus un HLB gada svētki.
6. oktobrī — 8. LNJAK delegātu kongress notiks Hamiltonā Latviešu biedrības mājā, 16 Queen St. North. Vakarā — apvienotā HLJP „Rota" Rudens un kongresa balle iecienītajā Rainbow zālē, Sandford un King krustojumā.
13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Dižđancis no Toronto.
27. oktobrī — Hamiltonas latviešu jauktā koŗa koncerts-balle.
10. novembrī, plkst. 7.30 vakarā — Mārtiņu vakars Latviešu namā, HLB dāmu kom. sarīkojums.
17. novembrī — 18. novembŗa svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Ņujorkas.
25. novembrī Klīvlendas DV teātŗa viesizrādē — B. Šova „Sokolādes zaldātiņš".
31. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

KIČENERĀ

22. septembrī, plkst. 12 dienā — DV vispārējās meistarsacīkstes šaušanā River Valley Lodge šautuvē. Sai pat vietā plkst. 7 vakarā DV Kičeneras -Vaterlū nod. rīkotais 10 g. darbības atceres sarīkojums ar deju.

Daudzos dārzos šogad puķes zied otro reizi.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.

ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APKALPE DAŽĀDOS LIELUMOS

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

PAPLAŠINA LĪDZŠINĒJOS UN IEGŪST JAUNUS ĪPAŠUMUS

VĒSTULE NO ANGLIJAS PAR DVF ZIEMEĻANGLIJAS NOVADA AKTIVITĀTI. ATKAL VEĻAS SKOLU DURVIS.

(A.P.) Sakarā ar pirmā pusgada darbības noslēgumu daudzās DVF Ziemeļanglijas novada nodaļās jau notikušas vai tuvākā nākotnē notiks biedru sapulces, lai uzklausītos atskaites par veikto darbu un izlemtu jautājumus par darbību nākotnē.

Atzīmējams, ka dažu nodaļu iegādātie nekustamie īpašumi devuši tām iespēju ievērojamā mērā aktivizēt un paplašināt darbību un līdztekus tam ar nodibinātiem saimnieciskiem uzņēmumiem — klubiem gūt labus panākumus arī materiālā plāksnē. Tāpēc nav brīnums, ka sava nama iegāde tagad pārrunāta arī dažā labā bezīpašuma nodaļā. Citās savukārt uzsākti namu paplašināšanas darbi. Līdsas nodaļa pat apsvērusi iespēju iegādāties otru īpašumu. Jaunā īpašuma iegāde atvieglinātu skolas darbu, uz to pārceltu arī bibliotēku un lasītavu un namu varētu izlietot vēl citām nodaļas biedru vajadzībām. Varbūt ar to daļēji atrisinātos arī jautājums par atpūtas nama mītnes iekārtošanu veco ļaužu vajadzībām.

Nodaļas biedru sapulcē ziņojumu par pusgada darbu sniedza valdes pr-dis A. Tauriņš, īpaši atzīmējot vanadžu kopas aktivitāti. Sekmīgi darbosies arī nodaļas klubs. Pavasarī viesuļvētras izdarītos zaudējumus namam segusi apdrošināšanas s-ba, bet sakarā ar ugunsdzēsības noteikumiem nodaļai no saviem līdzekļiem nāksies izbūvēt drošības kāpnes no otrā stāva. Apstiprinot pārstrādātos noteikumus par klubiem, sapulce ievēlēja papildus locekļus komitejai — J. Avotu, J. Askēviču, K. Hochbergu un K. Pļaviņu.

Savu namu iecerējusi pirkt arī Halifaksas nodaļa, kas šo jautājumu apspriedīs 29. septembra sapulcē. Līdsas sapulce nolēma piešķirt Halifaksas nodaļai nama iegādes fondam 200 mārc.

★

DVF Bradfordas nodaļas pusgada sapulcē darbības pārskatu sniedza nodaļas pr-dis K. Šneiders. Nodaļas nodrošinātais financiālais stāvoklis labvēlīgi izpaudies palīdzības darba paplašināšanā. Pārskata laikā nokārtoti visi maksājumi par līdzšinējo nodaļas namu, un sapulce vienprātīgi atvēlēja telpu paplašinājuma darbiem 2.000 mārciņas.

Ja pārbūves darbu gaitā neradīsies neparedzēti šķēršļi, iespējams, ka 18. novembra svinības varēs notikt paplašinātajā sarīkojumu zālē.

Pārskata laikā notikuši vairāki sarīkojumi, no kuriem izcilākais labi plānotais un izkārtotais latviešu - igauņu tuvināšanās vakars. Šāda rakstura sarīkojumi vēlami arī nākotnē.

Par Bradfordas vanadžu kopas veikto darbu ziņoja pr-ce V. Pētersone. Darbs galvenā kārtā saistījies ar aprūpi un vanadžu palīdzību dažādo sarīkojumu izkārtošanā. Kā vanadžu pašu rīkotie sarīkojumi atzīmējami — Draudzīgā aicinājuma sarīkojums un vecās paaudzes tikšanās vakars. Šogad vēl paredzēti kopas 10 g. darbības atcere un Ziemas svētku tirdziņš.

★

Ir rudens. Jaunajam mācības gadam atkal vērušās pie DVF Bradfordas un Līdsas nodaļām pastāvošo tautskolu durvis. Abas jauno darba gadu ievadīja ar svētbrīžiem — Bradfordā to vadīja māc. E. Sarkanbārdis, bet Līdsā — māc. E. Bergmanis.

Bradfordas skolā kā vecāku padomes pr-dis darbosies O. Atvars, locekļi — G. Kronbachs, D. Bušēvice, Z. Kalniņa un I. Birzgale. Kā audzinātāji — skolas pārzinis E. Trēgeris, V. Rulliņa, E. Sarkanbārde, māc. E. Sarkanbārdis, P. Asmane, A. Tālbergs, Strapcāne un Odiņa.

Līdsas skolu vadīs līdzšinējā skolas vadība un tajā darbosies visi līdzšinējie audzinātāji, izņemot Māru Tauriņu ,kas, turpinot izglītību universitātē, nevarēs skolas darbā piedalīties.

Aromāts iet līdzi

Sesks ir nelaimīgs dzīvnieks. Viņš nav nevainīgs pēc dabas — slepkavot viņam patīk itin labi — viņa kažoks ir glīts un seja simpātiska. Vienīgais, kas viņu nodod, ir — nejaukais aromāts. No tā atbrīvoties viņš nevar kaut gribētu.

Nupat kāds plašs amerikāņu ģimenes žurnāls sniedz Chruščevam veltītu rakstu ar illustrācijām. Autoram acīmredzot dots mājiens parādīt, ka antikomūnistu atmaskotais diktātors ir gluži tāds pats cilvēks kā caurmēra amerikānis. Lai šis gājiens labāk izdotos un lasītājs neapstātos pie paša mūs aprakt solītāja, sniegta virkne ģimenes uzņēmumu. Tur redz, mīļi smaidot, diktātora sievu Ņinu, meitu ar znotu un mazbērnus. Caurmēra ģimene svētdienas pēcpusdienas izbraukumā, naivais lasītājs nodomā. Un kamēr masu slepkavas Eichmaņa bildes allaž pavadīja kāds gleznains epitets, norādot uz viņa kādreizējo darbību Aušvicā un citur, Chruščevu te maigi apzīmē par premjēru. Jāpiezīmē, ka par premjēriem avīzes apzīmē arī Tito, Gomulku un citus, kamēr ģenerālis Franko joprojām ir diktātors un arī viņa kaimiņš, Salazars, tāds pat brālis.

Vienīgā nelaime ir — tā pati seska smaka. Kaut Chruščevs cītīgi noliedz savu līdzdarbību Stalļina laika asinsdzīrēs, tā sen pierādīta. Bet ja arī to aizmirstu — nevar paiet gaŗām Ungārijai. Ungārijas bērni diemžēl nevas fotografēties kopā ar tēviem un vectēviem, jo tie revolūcijas laikā noslepkavoti jeb īsi pēc tam nomocīti čekas pagrabos. Ungārijas revolūcijas brīvības cīnītāja nevar stāvēt blakus savam viram, jo tā ir Chruščeva mongoļu nomocīta. Un ja komūnisti pārcenšas savās propagandas lapiņās, rādot nacistu noslepkavotos bērnus, tad nav jāšaubās, no kurienes šie uzņēmumi nākuši. Budapeštas sadragātos namos ķetrūka 9 gadīgu un vēl jaunāku bērnu līķu. Tāpat kā Katinas mežā netrūka noslepkavotu poļu virsnieku.

Chruščeva koeksistences vārdiem iet līdzi masu slepkavas aromāts. Velti viņš un viņa režīms meklē citus, lai būtu kam vainu uzgrūst — tā iet viņam līdzi. Un līdz ar to tuvāk un tuvāk nāk atmaksas stunda kā pašam kremļa gauleiteram, tā viņa tuvākiem un tālākiem līdzstrādniekiem, līdz pat vismazākajam Šustiņa rokaspuisim. Un velti savilkt seju smaidā,velti apslēpt pastrādātos briesmu darbus — atmaksas stunda līdz ar jaunu Nirnbergas tribunālu lēnām, bet droši tuvojas. Tikai tanī tribunālā vairs kā tiesnesis nesēdēs līdzi Rudenko, bet tiesājamo upuri un viņu piederīgie.

Sesks no sava aromāta nevar atbrīvoties pats, nedz viņa tuvākie. Tā viņu nodos, kad nāks lielā norēķina stunda.

Meteors.

VAI JUMS IR ŠĪS GRĀMATAS?

E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
A. Voitkus — SPOGULIS — humoreska	$ 5.60
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas	$ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
A. Čika un A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antalog.	$ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns	$ 3.85
Guntis Žariņš — VARONIBAS AUGSTĀ DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE —rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
J. Klidzējs — JAUNIEŠI — romāns	$ 3.80
Irma Grebzde — KALNI KĀPJ DEBESIS — noveles	$ 3.60
Marg. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PAVILIELAS ZEŅI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
A. Eglītis — DIVI KAPIŅI — ar autora zīmējumiem	$ 2.80
S. Lazdiņa — SADEGUSIE SPĀRNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KARA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU ŠALKAS — dzejoļi	$ 2.80
A. Irbe — MŪMS NAV SVĒTVAKARU — noveles	$ 3.20
E. Čirikova — JAUNIBA — I daļa, romāns	$ 4.50
E. Čirikova — TRIMDA — II daļa, romāns	$ 5.00
E. Čirikova — ATGRIEŠANĀS — III daļa, romāns	$ 5.00
A. Brigadere — DRĀMA un NOVELES	$ 4.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

NORĀDĪJUMI FILATELISTU KLUBA DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Pie amerikāņu lielākās filatelistu biedrības (American Philatelic Soc.) pastāv īpaša komiteja kluba darbības iedzīvināšanai un uzlabošanai. Šīs komitejas vadītājs E. A. Clark „Linn's Weekly" sniedz norādījumus kluba darbībai. Viņa domas var ietekmēt arī latviešu organizētos marku krājējus. Iegaumējiet:

Pārāk plaša darbība sākumā rada piepūli, pagurumu un bieži darbība apsīkst. Ir dabīgi, ka vēlas jau sākumā radīt lielu, darbīgu klubu, bet jaunam klubam, tāpat kā bērnam, savu gaitu sākumā jārāpo. Jāsprauž viegli sasniedzami mērķi. Neapkraut dalībniekus ar pārāk smagu administrātīvu darbu.

Vadība — vadītāji vai diktātori? Kā visur, tā arī filatelistu klubā būs zināms kodols, kas noteiks kluba darbības apjomu un spējas. Katram jāizlemj, vai piedalīties kluba vadībā, vai darboties tikai kā kluba biedram. Ja piedalās kluba organizēšanā un pārvaldē, tad jāuzņemas arī atbildība un jāpalīdz šajā darbā līdz kluba darbība rit gludi un jauni vadītāji izaudzināti. Vadat un rikojat klubu, bet nepavēliet un nediktējiet. Daudzi, par nelaimi sev un klubam, nokļuvuši vadībā, iedomājas, ka tikai viņu spriedumi ir pareizi. Pirmās sanāksmēs jāpārrunā kluba darbība, — plāns. Cik vien iespējams, sniedziet to, ko dalībnieki vēlas, bet izsakiet arī savas domas. Mēģiniet visu iespējamo: referātus, albumu skates, marku maiņu, izsoles, marku pārdošanu. Ja kaut kas kluba vadībai liekas nepieņemams, iespējams, ka biedru vairums to vēlas. Ja kāda nodarbība neveicas, atmetiet to. Dažos mēnešos izteiksies kluba piemērotākā darbība. Pāri visam — audziniet jaunus vadītājus. Novērojiet biedru spējas, rosiniet darbību un neuzplijieties paši turpmākā kluba vadībā. Dodiet arī citiem iespējas. Viens no drošākiem soļiem klubā darbības izbeigšanai ir, ja kluba vadībā paliek vienas un tās pašas personas.

Sanāksmes nekad nebūs vidiem pa prātam. Grūtības rodas pat pie dienas izraudzīšanas sanāksmēm. Kādā sanāksmē no 20 dalībniekiem tikai 3 vienojās par vienu un to pašu nedēļas dienu. Jāpieņem vairuma vēlēšanās. Dažī klubi maina nedēļas dienas sanāksmēm un viens klubs tādas notur pat sestdienu pēcpusdienās. Jaunie kluba biedri būs tie, kas pieslēgsies kluba noteiktai dienai un laikam.

Kur sapulcēties? Ļoti daudzi klubi savas darbības sākumā sanāksmes izkārto biedru mājās. Ar laiku jāsameklē pastāvīga vieta sanāksmēm. Daudzas organizācijas telpas piešķir prēt zemāko atlīdzību un dažas pašvaldības pat par velti. Nav jāpieņem pirmās sameklētās telpas, bet jāpārbauda apgaismojums, kas ir ļoti svarīgi, tāpat galdi, sēdekļi, blakus telpas, kafijas pagatavošanas iespējas un vai telpas piemērotas, dalībnieku skaitam pieaugot.

Kluba pirmā palīdzība ir bibliotēka. Tiklīdz kluba darbība ievirzījusies pieņemamā norisē, iespēju robežās jāapsver kluba bibliotēkas iekārtošana. Pirmie sējumi būs katalogi, vispārēji un speciālie, pēc kluba darbības īpatnības. Tāpat 2 vai 3 periodiskie izdevumi izskatīšanai sanāksmēs. Papildinājumi jāizvēlas apdomīgi. Jāizrauga bibliotēkārs un attiecīga komiteja, kas uzklausa biedru vēlējumus un ieteikumus. Ja nav vietas bibliotēkai, tad tomēr bibliotēkārs var somā paņemt līdzi uz sanāksmi ap duci grāmatu.

Jaunu biedru iegūšanai labākais līdzeklis ir saruna. Kluba darbības programmai un sanāksmēm jāiejūsmina paši dalībnieki, un to jūsma tiks izplatīta arī citos viņu draugos. Atzīmes laikrakstos dod labus rezultātus, sevišķi vietējos, kas ir vairāk pretimnākoši. Daudzos lielos veikalos ir sludinājumu dēļi, kādus arī var izmantot. Daži klubi izmanto nodrukātas kartes, kuŗas atstāj veikalos, viesnīcās, bibliotēkās. Ņemot vērā iedzīvotāju izmaiņu, katrs līdzeklis lietojams atkārtoti un nepārtraukti.

Sadarbība filatelijā ir svarīga. Tiklīdz kluba darbība ievirzīta apmierinošā gaitā, jāapsver jautājums par iestāšanos kādā filatelistu klubu apvienībā. Tāpat kā klubs palīdz tā biedriem, tāpat apvienības palīdz klubiem. Caur šādām apvienībām klubs var veikt panākumus, kādi vienam tam nebūtu pa spēkam. Apvienības izkārto izstādes, kuŗās piedalās kluba biedri, sagādā attiecīgus rāmjus, lektorus, izdod žurnālus, organizē marku pārdošanu un maiņu plašākā apjomā nekā to veiktu klubs. Apvienību darbinieki arī arvienu gatavi nākt talkā kluba grūtībās.

Nonākot grūtībās, nekavējaties meklēt pēc palīdzības. Tādu arvienu varat sagaidīt kā no kluba biedriem, tā arī no apvienības darbiniekiem. **O. K.**

GRĀMATNIECĪBA

Lasītājus sasniedzis Technikas Apskata 34. numurs (aprīlis - jūnijs). Žurnāls iznāk ik reizi trīs mēnešos, tā abonēšanas gada maksa $3,-. Technikas Apskatu izdod Latv. inženieru apvienība ārzemēs un tā atbildīgie redaktori ir būvinž. A. Spūrmanis un K. Ieleja. Jaunākā numura saturā Ph. Dr. N. Bojāra plašāks apraksts par ķīmijas uzdevumiem pasaules telpas pētījumos, bet inž. J. Stakle apskata jaunākos paņēmienus kosmiskās telpas pētīšanā ar satelītiem. Inž. Ķuze pastāsta par meliorācijas attīstību Latvijā un prof. Dr. arch. E. R. Laube apskata Rīgas politechniskā institūta architektūras nodaļas darbību (pirms Latvijas brīvvalsts laika). Par Norvēģiju kā ūdensspēka zemi raksta inž. mech. A. Kroms, bet par motoru smērējām automobiļiem, pastāsta Dr. chem. J. Bumbulis. Plašāks būvinž. A. Spūrmaņa apraksts par LIAA ceturto kongresu Čikagā, piemiņas un atceres, chronikas apskatē un plašāka apcere par latviešu techniskās terminoloģijas vārdnīcas tapšanas gaitu un līdzstrādniekiem.

NOTIS —

V. Dārziņa — 200 latviešu tautas dziesmas I-IV a		$ 3.50
„ — 200 latviešu tautas dziesmas II d		$ 6.00
„ — Sonata No 2	Klavierēm	$ 2.50
„ — Treludes	„	$ 2.00
„ — Sonatina G	„	$ 2.50
„ — Sonatina F	„	$ 2.50
„ — Mazās svītas	„	$ 2.50
„ — Divas Prelūdes G	„	$ 1.50
„ — Tiade de Preludes	„	$ 2.50
„ — Trittico Barbaro	„	$ 2.50
„ — Suite A	„	$ 2.50
„ — Spēlējiet pirkstiņi I-II klavierēm		$ 2.50
„ — 25 latviešu tautas dz. vieglā apstrādājumā		$ 1.20
V. Dārziņa Sonāta I		$ 2.50
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis — klavierēm		$ 0.70
Jēkabs Poruks — Es dziesmu meklēju I		$ 2.50
Valdemārs Ozoliņš — Sarmotai dvēselei — solo dz.		$ 5.00
A. Jurjāna — Kantāte		$ 2.00
„ — Lūgšana un E. Dārziņa Rezignācija		$ 1.20
„ — Jel nevaicā		$ 1.20
E. Melngailis — Latviešu tautas dziesmas — solo balsij ar klavieru pavadījumu		$ 2.00

Dabūjamas

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 HURON STREET, TORONTO, 2 - B, Ontario.
Lūdzam nošu pasūtinājumiem pa pastu pielikt 10 ¢ pasta izdevumiem.

Iegādājaties piemiņai!

3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SKATU ALBUMU

Cena $2.50 + 6¢ pārsūtīšanas izd.
8½" x 11" formāts,
32 lappuses ar foto attēliem par dziesmu svētku norisi. Jaukā apdarē.

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto 2-B,

Rosīgas vanadžu kopas 10 darba gadi

VESTULE LA NO AUSTRĀLIJAS

DV Adelaides nodaļas vanadžu kopa darbību iesāka 1952. gada septembrī Noras Strautas vadībā. Kopā pašreiz skaitās 65 locekles. Visus 10 gadus vanadzes draudzīgi sadarbojušās ar citām vietējām organizācijām, it īpaši ar Adelaides Lat. B-bu, ev. lut. draudzi, katoļu draudzi un katoļu biedrības dāmu komiteju, vairākas šo organizāciju vadītājas tai pašā laikā ir vanadzes (I. Voitkusa, L. Siliņa, L. Vagale, M. Brūvere), tāpat ar studenšu korporācijām, jo no līdzšinējām 5 vanadžu kopas valdes priekšsēdēm 4 ir korporāciju kopas locekles.

Neiespējami uzskaitīt visus daudzos un dažādos darbus, ko veikušas Adelaides vanadzes 10 gados, bet tas ir tikai sākums, kaut bankas apgrozījuma summa, sarīkojumu un biedru skaits jau tagad ir lielāks nekā dažai lielākai organizācijai.

Šogad valdē darbojas R. Freidenfelde(priekšniece),I. Dance, H. Šulca, B. Ozola, V. Bandere, L. Vagale un M. Jonate.

Šogad vanadzes darbību paplašināja ar jaunu nozari — daiļamatniecības kursiem: keramiku,rotu kalšanu un ādas darbiem.

Izgatavotos priekšmetus vanadzes ziedo kopas mantu izlozēm.

Kopā ar citām organizācijām vanadzes piedalās arī Adelaides latviešu nama kooperatīvi gadskārtējo nama izmaksas līdzekļu iegūšanai. Kopai pieder Tālavā 15 pajas un 10 gadu darbības atceres gadījumā valde nolēma iegādāties vēl 10 pajas.

Jaunbūvējamās Austrālijas latviešu veco ļaužu mītnes tapšanā Elizabetē lieli nopelni vanadzei V. Kalderovskai, kas ir DV Austrālijas valdes nominēta un pilnvarota pārstāvēt tās intereses veco ļaužu mītnes komitejā, kuŗa nesen saņēma £A2000 no DV Austrālijas valdes Melburnā jaunceltnes būvdarbu uzsākšanai.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

DV SAINĪŠU NODAĻA PIEDĀVĀ

Nr. 1.
2 bundžas sviesta (a 13½ unces)
2 mārc. bekons
2 mārc. cukurs
2 mārc. rīsi
8 unc. kakao
..... $ 21.55

Nr. 2.
2 bundžas sviests
2 bundžas bekons
2 bundžas tauki
4 mārc. cukurs
5 mārc. milti
2 mārc. rīsi
2 unc. kakao
3 unc. tualetes ziepes
1 mārc. mazg. ziepes
..... $ 27.25

Nr. 3.
2 bundžas sviests
4 mārc. rīsi
11 mārc. cukurs
2 mārc. tauki
2 mārc. Santos kafija
8 unc. Ovomaltins
2 mārc. Ēdames siers
6 unc. tualetes ziepes
2 mārc. veļas ziepes
2 mārc. manna
..... $ 38.50

Nr. 4.
19 mārc. cukurs
9 mārc. rīsi
10 mārc. bekons
..... $ 41.90

Nr. 5.
3 bundžas sviests
4 mārc. cukurs
4 mārc. rīsi
2 mārc. žāvēti jaukti augļi
12 unc. rozīnas
1 mārc. medus
2 mārc. Emmentāles siers
1 mārc. kakao
..... $ 32.50

Nr. 6.
11 mārc. cukurs
10 mārc. milti
6 mārc. rīsi
4 bundžas sviests
4 bundžas tauku
2 mārc. šķiņķis
1 mārc. veļas ziepes
.....$ 43.70

Nr. 7.
4 bundžas sviests
2 bundžas tauki
2 mārc. šķiņķis
2 mārc. bekons
4 mārc. cukurs
5 mārc. milti
4 mārc. rīsi
2 mārc. manna
2 mārc. žāvēti jaukti augļi
12 unc. rozīnas
2 mārc. medus
2 mārc. Ēdames siers
1 mārc. kakao
1 mārc. Santos kafija
3 unc. tēja
8 unc. Ovomaltins
6 unc. tualetes ziepes
2 mārc. veļas ziepes
..... $ 57.60

Nr. 8.
3 bundžas sviests
3 bundžas tauki
2 mārc. bekons
..... $ 25.25

Nr. 9.
6 bundžas sviests
4 bundžas tauki
4 mārc. bekons
2 mārc. šķiņķis
1 bundža margarīns
..... $ 42.35

Nr. 10.
6 mārc. veļas ziepes
8 mārc. mazg. pulveris
9 unc. ziepju pārslas
10 gab. tualetes ziepes
5 unc. galv. mazg. šampons
4 unc. bārdas dz. ziepes (standziņās)
..... $ 30.20

Nr. 11.
9 mārc. cukurs
8 mārc. milti
4 mārc. rīsi
1 mārc. jaukta kafija
1 mārc. kakao
3 mārc. jaukti žāvēti augļi
12 unc. rozīnas
2 bundžas sviests
2 bundžas tauki
2 mārc. šķiņķis
2 mārc. Salami
2 mārc. bekons
1 mārc. veļas ziepes
2 gab. tualetes ziepes
..... $ 50.25

Nr. 12.
1 mārc. kafija
1 mārc. konfektes
1 mārc. piena šokolāde
7 unc. Toblerone šokolāde
14 unc. Lindt Napolitains
1 mārc. dažādi biskvīti
2 mārc. Santos kafija
1 mārc. Nescafé
1 mārc. kakao
3 unc. tēja
2 mārc. jaukti žāvēti augļi
12 unc. rozīnas
8 unc. mandeles
2 mārc. medus
1 mārc. zemes rieksti
1 mārc. rieksti
8 unc. dateles
8 unc. vīģes
4 mārc. cukurs
4 mārc. rīsi
3 bundžas sviests
3 bundžas šķiņķis
2 mārc. Salami
2 mārc. Emmentāles siers
..... $ 73.75

Saiņu cenās ieskaitīta muita un citi izdevumi, tā kā saņēmējam nekas nav jāpiemaksā. Saiņi domāti tikai sūtīšanai uz Eiropas Krieviju. Uz Āziju jāmaksā speciāla pārsūtīšanas piemaksa.

Pasūtinot, atzīmējiet tikai saiņa numuru un līdz ar attiecīgu naudas pārvedumu, uzdodot saņēmēja pilnu vārdu un pareizu adresi, sūtiet

DV SAINIŠU NODAĻAI
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

Naudas pārvedumu vai arī čeku rakstiet uz DAUGAVAS VANAGI vārda.

PĒRCIET GR

CEĻOJOŠAIS T
latviešu biedrību atb
VIESIZRĀ
JĀŅA ŠĀBERTA 50 GADU
DARBA ATCERE
ZIEDONIS SEPT
L. Kiršfelda 3 cēlienu
Tēlotāji: Tonija Kalve, Ksenij
Mindere, Jānis Šaberts
Režisors: Jānis Šāb
Dekorātore: Anna Annus. Drāma
TORONTO, Kanadā
SESTDIEN, 22. septembrī, p
Eaton Auditorijā, Eaton's C
Biļetes: $3.-, 2.50 un $2.-.
Iepriekšpārdošanā „LOTUS
802 Bathurst St., izrādes die
Eaton'a auditorijas kasē.
Puscenas skolēniem dabūjam
puķu veikalā.
HAMILTONĀ, Kanadā.
SVĒTDIEN, 23. septembrī, p
YMCA Auditorium, 79 Jame
Biļetes $2.50 iepriekšpārdoš
j-dzes. 136 Emerson St. Tāl
Turpat arī bērnu un skolēnu
LONDONĀ, Ont. Kanadā.
PIRMDIEN, 24. septembrī,
Poļu baznīcas zālē, 417 Hill
Biļetes $2.50. Skolēniem pus

★ Aizrādīju
ONTARIO SLIM
APDROŠINĀJ

★ 19-tā dzimšanas dienā — TURPINIET Ar šo brīdi j sevišķs apdro veidlapas dab nīcās vai tiešā valdē.

★ Apprecoties — TURPINIET A Vīra un slevas nepieciešams ma veids. Pazi tai, vai ja ap jiet tieši, tad p

★ Mainot darbu — TURPINIET A Iepazīstaties miem, kas ir m 104, ko jums i mugurpusē.

Aizvien turiet savu slimnīcas apdrošinājuma apliecību pie rokas. — ONTARI COM 2195 Yonge St.,

Dr. ROMAN PNEW
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā,
Specializēta iekšķigās, sieviešu un ve
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel
Runā vāciski un krieviski. Pieņe

LATVIJAS AMERIKĀ
M
SI
T
PIEŅEM VISĀDA VEIDA
IESPIEDUMDARBU PA
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪG
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRIBU
● KONCERTU PROGRAMMA
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU
● GRĀMATAS un ŽURN
● VĒSTULU VEIDLA
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM.
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ,
ONT., CANADA.
Pasūtinājumus lūdzam nodot

žu kopas 10 darba gadi

E LA NO AUSTRĀLIJAS

anadžu gada s vadī- 65 lo- nadzes citām īpaši v. lut. katoru, vaiditājas zes (I. ule, M. u kor- jām 5 akšsēas lo- visus us, ko es 10 kums, sumskaits dažai

R. Dan- ande-

papla- dalj- rami- biem.

Izgatavotos priekšmetus vanadzes ziedo kopas mantu izlozēm.

Kopā ar citām organizācijām vanadzes piedalās arī Adelaides latviešu nama kooperātīvi gadskārtējo nama izmaksas līdzekļu iegūšanai. Kopai pieder Tālavā 15 pajas un 10 gadu darbības atceres gadījumā valde nolēma iegādāties vēl 10 pajas.

Jaunbūvējamās Austrālijas latviešu veco ļaužu mītnes tapšanā Elizabetē lieli nopelni vanadzei V. Kalderovskai, kas ir DV Austrālijas valdes nominēta un pilnvarota pārstāvēt tās intereses veco ļaužu mītnes komitejā, kurā nesen saņēma £A2000 no DV Austrālijas valdes Melburnā jaunceltnes būvdarbu uzsākšanai.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

ŅIŠU NODAĻA

E DĀVĀ

nces)

Nr. 8.

3 bundžas sviests
3 bundžas tauki
2 mārc. bekons

.55 ..... $ 25.25

Nr. 9.

6 bundžas sviests
4 bundžas tauki
4 mārc. bekons
2 mārc. šķiņķis
1 bundža margarīns

..... $ 42.35

.25 Nr. 10.

6 mārc. veļas ziepes
8 mārc. mazg. pulveris
9 unc. ziepju pārslas
10 gab. tualetes ziepes
5 unc. galv. mazg. šampons
4 unc. bārdas dz. ziepes (standziņās)

..... $ 30.20

Nr. 11.

50 9 mārc. cukurs
8 mārc. milti
4 mārc. rīsi
1 mārc. jaukta kafija
90 1 mārc. kakao
3 mārc. jaukti žāvēti augļi
12 unc. rozīnas
2 bundžas sviests
2 bundžas tauki
2 mārc. šķiņķis
2 mārc. Salami
2 mārc. bekons
1 mārc. veļas ziepes
2 gab. tualetes ziepes

50 ..... $ 50.25

Nr. 12.

1 mārc. kafija
1 mārc. konfektes
1 mārc. piena šokolāde
7 unc. Toblerone šokolāde
14 unc. Lindt Napolitains
0 1 mārc. dažādi biskvīti
2 mārc. Santos kafija
1 mārc. Nescafé
1 mārc. kakao
3 unc. tēja
2 mārc. jaukti žāvēti augļi
12 unc. rozinas
8 unc. mandeles
2 mārc. medus
1 mārc. zemes rieksti
1 mārc. rieksti
8 unc. dateles
8 unc. vīģes
4 mārc. cukurs
4 mārc. rīsi
3 bundžas sviests
3 bundžas šķiņķis
2 mārc. Salami
2 mārc. Emmentāles siers

..... $ 73.75

uita un citi izdevumi, tā kā sasā. Saiņi domāti tikai sūtīšanai u jāmaksā speciāla pārsūtīšanas

saiņa numuru un līdz ar attiodot saņēmēja pilnu vārdu un

U NODAĻAI
onto 2-B, Ont., Canada.
čeku rakstiet uz DAUGAVAS
GI vārda.

PĒRCIET

GRĀMATAS — ŽURNĀLUS — KERAMIKU — SKAŅU PLATES — KOKA UN ĀDAS IZSTRĀDĀJUMUS — AUDUMUS.

DV GRĀMATNĪCĀ

123 HURON IELĀ, TORONTO.

SŪTIET

SAINĪŠUS SAVIEM PIEDERĪGIEM UN DRAUGIEM UZ LATVIJU caur

DV GRĀMATNĪCAS Sainīšu nodaļu.

INFORMĀCIJAI ZVANIET EM 8-0792.

CEĻOJOŠAIS TEĀTRIS

latviešu biedrību atbalstā

VIESIZRĀDES

JĀŅA ŠĀBERTA 50 GADU SKATUVES DARBA ATCERE ar

ZIEDONIS SEPTEMBRĪ

L. Kiršfelda 3 cēlienu komēdija

Tēlotāji: Tonija Kalve, Ksenija Brante, Dzidra Mindere, Jānis Šaberts un Ivars Šturms.

Režisors: Jānis Šāberts.

Dekorātore: Anna Annus. Drāmaturgs: T. Zeltiņš.

TORONTO, Kanadā
SESTDIEN, 22. septembrī, plkst. 8 vakarā
Eaton Auditorijā, Eaton's College St.
Biļetes: $3.-, 2.50 un $2.-.
Iepriekšpārdošanā „LOTUS" puķu veikalā, 802 Bathurst St., izrādes dienā, 22. septembrī, Eaton'a auditorijas kasē.
Puscenas skolēniem dabūjamas tikai „LOTUS" puķu veikalā.
HAMILTONĀ, Kanadā.
SVĒTDIEN, 23. septembrī, plkst. 7 vakarā
YMCA Auditorium, 79 James St. South.
Biļetes $2.50 iepriekšpārdošanā pie E. Gulbis j-dzes. 136 Emerson St. Tālr. JA 9-2414.
Turpat arī bērnu un skolēnu biļetes.
LONDONĀ, Ont. Kanadā.
PIRMDIEN, 24. septembrī, plkst. 8 vakarā
Poļu baznīcas zālē, 417 Hill St.
Biļetes $2.50. Skolēniem puscena.

☆ Aizrādījums par ONTARIO SLIMNĪCU APDROŠINĀJUMU

★ 19-tā dzimšanas dienā — TURPINIET APDROSINĀSANOS! Ar šo brīdi jums nepieciešams atsevišķs apdrošinājums. Attiecīgas veidlapas dabūjamas bankās, slimnīcās vai tieši Apdrošināšanas pārvaldē.

☆ Apprecoties — TURPINIET APDROSINĀSANOS! Vīra un sievas apdrošinājumam ir nepieciešams ģimenes apdrošinājuma veids. Paziņojiet savai darba vietai, vai ja apdrošinājumu maksājiet tieši, tad paziņojiet to pārvaldei.

★ Mainot darbu — TURPINIET APDROSINĀSANOS! Iepazīstaties kārtīgi ar norādījumiem, kas ir maksājumu zīmes No. 104, ko jums izsniedz darba devējs, mugurpusē.

Aizvien turiet savu slimnīcas apdrošinājuma apliecību pie rokas. — ONTARIO SERVICES COMMISSION, 2195 Yonge St., Toronto 7, Ontario.

Dr. ROMAN PNEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists tekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vācieši un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

LATVIJAS AMERIKĀ MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

"T-D" MONEY ORDERS (T-D NAUDAS PĀRVEDUMI)

par zemu pakalpojumu maksu variet pārsūtīt naudu pa pastu.

Nereti rodas vajadzība, kad jums jāpārsūta nauda kādai personai vai firmai, kas atrodas citā vietā. Bankas valodā runājot, tā ir pārvedu sistēma. Bankām ir daudz dažādu iespēju pārsūtīt naudu uz citām vietām un zemēm. Vienkāršākais, isākais un lētākais veids (ja summa nepārsniedz $ 100,-) to darīt ar naudas pārvedumu.

Galvenais tas, cik ērti pārsūtīto naudu var saņemt tas, kam tā adresēta. Toronto - Dominion bankas naudas pārvedums Kanadā reālizējams bez kādām piemaksām no naudas saņēmēja, katrā bankā. Naudas saņēmējam izmaksā pilnu pārvestās summas vērtību, kas uzrakstīta uz naudas pārvedumа. Protams, arī uzņēmumi izmaksās naudu pret šādu naudas pārvedumu, jo to ir izsniegusi banka.

Drusku citādāk ir ar čekiem. Ja jūs sūtat naudu ar čeku uz Vankuveru vai kādu citu vietu no Toronto, banka, izmaksājot naudu pret šo čeku, atskaitīs pakalpojumu maksu par to. Bez tam, ja naudas saņēmējs nav pazīstams tajā vietā, uz kurienu jūs čeku sūtījāt, naudas saņēmējam var rasties grūtības ar čeka reālizēšanu, jo bankai, teiksim, Vankuverā nav zināms, vai jūsu izsniegtajam čekam ir attiecīgais segums bankā, kas vispirms jāpārbauda.

Šādos gadījumos, naudas pārsūtīšanai līdz $ 100,- apmērā, ieteicamākais ir pārsūtīt naudu ar naudas pārvedumu. Jūs jau to būsit pamanījuši, ka daudzas firmas un veikali, piesūtot rēķinus, norāda, ka samaksa kārtojama ar naudas pārvedumu. Tam vienkāršs iemesls: naudas pārvedumu var reālizēt katrā laikā, bet čeks no nepazīstamas personas vispirms jānodod bankā, un tā, savukārt, izdara pārbaudi.

Naudas pārvedumus var droši pārsūtīt pa pastu. Ar to brīdi, kad jūs nopērkat naudas pārvedumu, jūs saņemat garantiju jeb kvīti. Ja gadījumā naudas pārvedums pazūd, vai tas būtu nozagts, jūs saņemsit atmaksu no bankas par nozudušo naudas pārvedumu.

Par pakalpojumiem banka rēķina nelielu atlīdzību, tā atkarājas no summas apmēra, tikai 10 centu par summām līdz $ 5.00 un 25 centu par sumām līdz $100.00. Naudas pārvedumi ir ļoti parocīgi, ekonomiski un droši.

Naudas pārvedumus sistēma ir tikai viena daļa no daudzajiem pakalpojumu veidiem, ko Toronto - Dominion banka piedāvā. Ja jūs interesē kas vairāk, sazināties ar vietējās nodaļas vadītāju Toronto - Dominion bankā. Jūs redzēsit, ka viņš ar laipnību jums sniegs paskaidrojumus un atbildēs jūsu jautājumiem.

Ļaudis redz starpību.

THE TORONTO-DOMINION BANK

Banka, kas raugās nākotnē.

Penmans — WARRANTED WEST TRADE MARK PENMANS LTD KNIT-GOODS — GP 2-5

APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

TRANSPORTA FIRMA

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

DĀMU FRIZIERSALONS „VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

WEST TORONTO T. V. RENTALS
Izīrē televizijas aparātus kopš 1954. gada.
LIELĀ IZVĒLE LIETOTI T. V. APARĀTI.
T. V. un RADIO labošana.
924 College St., Toronto.
LE 5-9643. E. BĒRZPUMPURS

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto
WA 1-3924.

ALFRED STIKUTS REALTOR 481-0431

DĀMAS!
MĒS IZNICINĀM
SEJAS MATUS
ar electrolysis paņēmieniem, ka tie nekad vairāk neaug.
DERMAT CLINIC,
229 Yonge St., EM 4-2945, Toronto (24 gadi prakse).

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1663.

SŪTIET ŪZ LATVIJU
NAILONA KAŽOKUS

Pilna garuma, ļoti silts. Vaļēja stila ar lielu apaļu apkakli un lielām pieliekamām aprocēm. Satina odere. Pelēkas vai brūnas strīpas „SQUIRREL EFFECT".

Mazs	US	$ 71.40	svars 4 mārc.
Vidējs	US	$ 77.00	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US	$ 82.75	svars 4 mārc. 12 unc.

„BEAVER LAMB EFFECT"

Mazs	US	$ 65.60	svars 4 mārc.
Vidējs	US	$ 71.40	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US	$ 77.00	svars 4 mārc. 12 unc.

Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšanas izdevumi $ 6.85.
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15

Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAVAS VANAGI" un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sūtiet

DV SAINĪŠU NODAĻAI,
123 Huron Street, Toronto 2 - B, Ont., Canada.
Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

ŠUVĒJA
pieņem visādus šūšanas darbus: kleitas, kostīmus, mēteļus no pienestā vai sava materiāla.
103 BELLSIZE DR., TORONTO 7. TEL. 488-3249.

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403, College un Spadina ielas stūrī).
Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112, TORONTO.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāčs.

†

Mans mīļais vīrs

Vitālis Višņevskis

aizgājis mūžībā 1962. gada 11. septembrī.

Dziļās sērās sieva

HERTA VIŠNEVSKA.

Dr. Pēteris Cirsis

DESMIT DIENAS ROMĀ

Svīdām gan. Viss Anglijā uzkrātais smagums izkusa kā nebijis. Romas saule bija darījusi savu darbu laikā no 1.-10. augustam. Sejas brūnas. Ķermeņi iesāliti Vidusjūras ūdenī. Ostia, Lido Centrale — ūdens tik silts, ka nemaz negribējās iet ārā.

Vaļējas apkaklītes kreklā ar uzlocītām piedurknēm eju vilciena nodaļā iekšā: tā rezervēta mums, bet sanākuši itālieši. Vispirms laipni prasu atstāt nodaļu. Atsakās. Tad stingri pavēlu. Atkal atsakās. Vai lai saucu puišus palīgā — mūsu ir 44 un puse no viņiem puiši — un lietojam spēku? Piedraudu ar policiju. Izceļas kņada. Drūzmā viens itālietis skaļā balsī man sauc, vai es ticot Kristum. Atbildu, ka jā — viņš nezina, kas es esmu. Bet ja es ticot Kristum, kā es varot viņu mest ārā no nodaļas?

Tā, gandrīz ar katastrofu beidzās mūsu visraibākās brīvdienas Romā. Laikrakstos bijām sludinājušies kā svētceļnieki. Bet jau no paša sākuma bija skaidrs, ka tam jābūt arī atpūtas un izpriecas braucienam, jo brīvdienas ir tikai vienreiz gadā, un viss braucēju vairums bija darba cilvēki.

„We certainly had never a dull moment," konstatēja viena angļu studente, kas bija mums līdz nu uz Lido Centrale — peldēties un sauloties.

Gados vecākajiem grupas dalībniekiem klājās grūtāk: stiprā saule svīdināja, staigāšana nogurdināja. Bet gods kam gods; visi turējās dūšīgi. Viņi bija braukuši vairāk kā svētceļnieki nekā tūristi, un netrūka mūsu Romā pavadītajām dienām tādu skatu, soļu un notikumu, kas sagādāja apmierinājumu arī svētceļnieku garam: audience pie pāvesta Jāņa XXIII sv. Pētera bazilikā, trimdinieku un emigrantu kopīgais dievkalpojums S. Maria Maggiore bazilikā, San Callisto katakombu apmeklējums, kur dažs labs ilgāk pakavējās pie marmorā cirstā sv. Cecīlijas tēla tai vietā, kur viņa mocīta, sātikšanās ar bīskapu B. Sloskānu, Anglijas latviešiem apvienojoties ar Vācijas latviešiem (33 cilvēki), kas arī bija iebraukuši Romā prāv. R. Mutuļa vadībā, sv. Pētera bazilikas un Vatikāna valsts apskates un klusie agrā rīta dievkalpojumi — kur jaudis varēja lūgties labāk nekā lielajās tūristu pilnajās bazilikās, kas tika regulāri noturēti mūsu jaukajā klostermāsu vadītāju apmešanās vietā Via del Tempio 4.

Svētceļojuma mēnesis jau tikpat kā aiztecējis. Lasu māsas priekšnieces atsūtīto vēstuli: „Mēs atcerēsimies Jūsu svētceļniekus — ar mīlestību un pateicību". Viņa iepriekšējā rindiņā bija runājusi par mūsu ļaužu lielo augstsirdību. Tā uzkrita arī man. Kungi un dāmas — ar naudu neskopojās neviens. Itāliešu acīs mēs bijām, ja ne miljonāri, tad katrā ziņā „bagātie angļi". Itālieši mūsējos krāpa, acīs skatīdamies un neskatīdamies (viena dāma, kā vēlāk dzirdēju, pat apzagta — kakla rota nozagta Freibergs. Priekšnesumi bija veltīti skautu un gaidu darbības posmiem dzimtenē un trimdā. Rīgas gaidu vien. lielgaidas rādīja latviešu meiteņu slepus veikto gaidisma darbu Baigajā gadā. Zem zvaigžņotajām debesīm Saulaines ārēs vakara klusumā izskanēja daudz skautu un gaidu dziesmu, mijoties saucieniem, simbolizējot abu organizāciju aizvadīto darba posmu un nākotnes ieceres.

Nakts stundā dega roveņu un lielgaidu ugunskuri. Pie vadītāju ugunskura bija pulcējušies ap 30 vad. un vad. vietn., kas kopīgi ar viesu vadītājiem intensīvā domu izmaiņā pārrunāja ierosinājumus latviešu skautu 50 gadu jubilejas nometnes salidojumam 1967. gada vasarā. Nometni iecerēts rīkot kopīgi ar gaidām ASV un Kanadas robežu tuvumā.

Pārrunāja vēl Garezera vaditāju sagatavošanas kursu rīkošanu Kanadā, kuŗos aicinātas piedalīties arī gaidu kursantes.

Pusnakts stundā notika gaidu vadītāju svinigais solījums, to nodeva v. v. Inta Lukss.

Svētdienas darbu gaitas ievadīja īss svētbrīdis pēc karoga pacelšanas ceremoniāla v. v. K. Ozola vadībā.

Nometņotāji dzīvi piedalījās nodarbībās, bet to spraigumu jūtami traucēja „cieminš" lietutiņš. Rīgas mazskautu pulciņš v. v. I. Batraka un A. Pērkona vadībā organizēti ieradās kritušo karavīru piemiņas zīmes celšanas vietā. Pulciņa vecākais stāstīja mazskautiem par piemiņas zīmes simboliku un kritušo varoņu nopelniem.

Nometni slēdza svētdienas pēcpusdienā. Vadības pienākumi un nodarbību izkārtošana šoreiz bija uzticēta galvenokārt jaunajiem vad. un vad. vietniekiem. Gaidu nometnes pr-ces pienākumus veica vad. Inta Lukss, bet komandante bija v. v. Inta Kalniņa. Skautu nometni vadīja vad. Ed. Davidsons un komandants v. v. K. Ozols. Par paēdināšanu rūpējās Toronto latv. skautu un gaidu vecāku padome.

Veselīgais skautu un gaidu gars īstenoja pieliktos pūliņus, uz ko šķiroties norādīja vad. A. Gaujenieks: „Mūs nebalda grūtumi, ja ir panākumi."

O. K.

TĀLI CIEMIŅI

Latviešu skautu un gaidu jubilejas nometne Sv. Jāņa ev. lut. draudzes lauku īpašumā Saulainē pag. nedēļas nogalē pulcināja tuvu pie 200 nometņotāju. 2 automašīnās ieradās arī ciemiņi no Ņujorkas — Zilākalna gaidu un Rīgas skautu vienības ASV latv. gaidu jendas pr-ces vad. Z. Gaujenieces un Rīgas skautu vien. pr-ka vad. A. Gaujenieka vadībā. Nometni ar svinīgu ceremoniālu atklāja gaidu un skautu jendu pr-ki vad. Martinsone un vad. St. Leimanis. Viesu pārst. vad. Z. un A. Gaujenieki sveicinot nodeva jendu pr-kiem ņujorkiešu gaidu un skautu atvestās veltes. Sveicienus vēl teica Sv. Jāņa draudzes māc. A. Lūsis, Tērvetes skautu vien. vecāku pad. pr-dis A. Tīcmanis un Rīgas skautu un Gaujas gaidu vec. pad. pr-dis E. Broders. Bija arī rakstveida sveicieni.

Ugunskura vakarā Rīgas mazskautu pulc. v. v. I. Batraks stāstīja par igauņu skautu lielo jubilejas nometni un latviešu skautiem parādīto viesmīlību, nododams igauņu skautu lielā ugunskura draudzības ogliītes. Ar draudzības ogliti ugunskuru iededzināja tālā viešņa — ASV latv. gaidu jendas pr-ce vad. Z. Gaujeniece. Ugunskuru vadīja vad. Dr. A. vilcienā), bet arī tad latviešiem naudas netrūka.

Runājot par naudu un krāpšanu, atceros mazu epizodu Pompejā. Mūsu puišiem pietaisījušies klāt jauni itālieši un piedāvā rokas pulksteņus — pa kluso pusi. Pulksteņi — zelts, kas zelts, un tikai 30 šiliņi gabalā. Skatos, jau viens otrs gatavs pirkt. Saku latviski, lai nepērk, jo tiem nav varbūt pat ritenīšu, un apstāsies pēc vienas stundas. Puiši arī atturas no pirkšanas.

Pārdevēji noprot, ka esmu darījumu jaucējs. Briesmīgi dusmīgi. Vēl nelaiž pašus vaļā. Saku, lai atbild viņiem latviski, vienalmūs uzrunāt — angliski, vāciski, italiski. Latviska atbilde tad arī italiešus „izsit no sliedēm." Paraustīdami plecus viņi aiziet.

Pēdējais izturības pārbaudījums bija atcelā, braucot ar kuģi no Kalē uz Doveru. Attālums nav liels, bet jūra stipri nemierīga. Viena mūsu pulciņa dāma augstsirdīgi apgalvoja, ka šoreiz viņa „uzstāšoties," izmaksājot man angļu „high tea." Ieejam kuģa restorānā. Tikko parādījušies mūsu ēdieni uz galda, kuģis nošķiebjas pa kreisi, tad pa labi un ar galu iekšā dziļi jūras ūdenī; tā vienreiz, otrreiz, atkal un atkal. Manai augstsirdīgajai dāmai roka mutes priekšā, un mudīgi jo mudīgi viņa — projām no galda. Es turpinu cīnīties ar savu ēdamo. Bet kad pamanu vispirms vienu mazgājamo bļodu parādamies uz tuvējā galdiņa, tad otru, — man ir skaidrs, ka cilvēki par iekšā ņemšanu vairs nekā nedomā.

Viktorijas stacijā Londonā viens otrs izskatījās bālāks, bet visi bija veseli. Ar sirsnīgiem rokas spiedieniem atvadījāmies. Bija radušies jauni draugi un dzīves pieredze kļuvusi bagātāka ar desmit Mūžīgajā pilsētā pavadītām dienām.

CEĻĀ UZ SLIKTO ZEMI

KARIKATURISTA ED. KEISA CEĻOJUMA PIEZIMES PA KAIMIŅU ZEMEM.

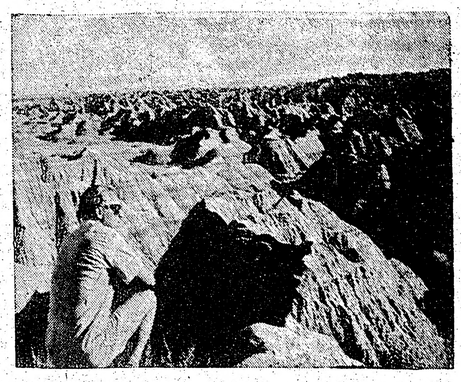

Raksta autors uz Sliktās zemes robežām.

II

Mūsu nākamā oāze — ezeru pilsētiņa Vatertauna vairs nebija tālu, tomēr motoru dzesinot nosēdējām grāvja malā turpat pus stundu. Beidzot sākām ripot un laimīgi sasniedzām 81. starpceļu. Apstājāmies mazas baznīciņas tuvumā. Laukā iznāca liels, drukns vīrs. Droši vien viņš bija pats mācītājs. Orientēšanās svešā malā nekad nav bijusi mana stiprā puse. Atrast mūsu gala mērķi vēl vairāk sarežģīja tas, ka Vatertaunas pilsētas tēvi, drošiem vien, māņticības dēļ bija izvairījušies nosaukt kādu no ielām par Trīspadsmito. Arī 14. nevarējām atrast. Mēs neatlaidāmies, un pēc puduča vietējo iedzīvotāju padomu uzklausīšanas laimīgi sasniedzām Dr. Romāna Auškāpa rančas stilā celto savrupmāju.

Izrādījās, ka mūsu nākamais namatēvs tikko atgriezies no tuvējā ezera — basām kājām, saulē nobrūninājāts un piedevām vēl pīpi zobos.

Ar dakteri pēdējo reizi tikāmies 1945. g. pavasarī Brandenburgā, Vācijā. Tajā laikā bija jau sācies Otrā pasaules kara pēdējais cēliens.

Dr. Auškāps tur lāpīja mūsu karavīru veselību. Daudzi dakteŗa tā laika pacienti atcerēsies, ka laipnais ārsts visniecīgākās kaites atrada par tik svarīgām, ka nezināja cita padoma kā nekavējoties sūtīt zēnus veselības remontam uz Dāniju. Auškaps droši vien manīja 2. pasaules kaŗa traģēdijas priekškaŗa drīzu nolaišanos un tādēļ centās dabūt uz Rietumiem iespējami lielāku latviešu kaŗavīru skaitu. Par to, ka šādi rīkojoties, viņš riskēja nokļūt vācu kaŗa tiesas priekšā, krietnais patriots daudz nedomāja.

Dr. Auškāps šodien pilsētiņā ir visu cienīts un atzīts dziednieks. Daudzi kaŗavīri atcerēsies viņa dzīves biedri, kas tik pašaizliedzīgi kopa ievainotos zēnus. Daudzi arī atcerēsies, ka Dr. Auškapa kundzi kaujās cietušie kaŗaviri bija iesaukuši par Labo eņģeli.

Dzīve Vatertaunā Auškāpu ģimenei šodien ievirzījusies mierīgās sliedēs.

„Es varētu būt pat laimīga," apliecina daktera dzīves biedre, „ja mums te netrūktu latviešu sabiedrības. Jūs laimīgie, kas dzīvojiet lielajos latviešu centros, nemaz nevariet iedomāties, ka latviešu sabiedrība ir ar naudu nepērkama vērtība. Mēs cenšamies savā mājā saglabāt latvisko. Katra latviešu grāmata vai mākslinieka glezna ir saite, kas vieno mūs ar pārējo latviešu sabiedrību.

Patiešām, grāmatu klāsts Auškāpu mājās ir varens. Tāpat arī latviskas gleznas raugās no katras skaistās mājas istabas sienas.

Vakara stundas pagāja atmiņu stāstos par latviešu kaŗa likteņiem, padzirkstīja asprātības un nemanot bija pienākusi pavisam vēla nakts stunda.

Nākamajā rītā mums bija jādodas tālāk uz tā saucamo Bedlandi — posta un bēda ieleju, kas jāredz katram tūristam. Lai tā saucamā Sliktā zemē mēs nepiedzīvotu nožēlojamu bada nāvi, mājas māte ciema kukulim mums iedeva sulīgākos un garšīgākos bumbierus, kādus vēlti meklēt veikalos.

Mūsu mašīna sāka ripot pa vienmuļo prēriju. Patiesībā prērija nav nemaz tik vienmuļa un tai ir savs skaistums. Var piedzīvot pat negaidītus pārsteigumus. Tā negaidot pāri ceļam cienīgi pāri pārsoļo dzērvju pāris. Dažas jūdzes tālāk fazānu māte iedomājas šķērsot ceļu ar savu mazuļu saimi un pēkšņi priekšā izlec dzīvnieciņš, kuŗa vārdu mēs nezinām ne latviešu ne angļu mēlē.

Laimīgi sasniedzām Dienviddakotas galvaspilsētu Pierū. Kādreiz te bijis tikai kažokādu tirdzniecības centrs, bet tagad pilsēta var lepoties ar vienu no lielākiem elektriskās spēkstacijas aizsprostiem pasaulē.

Mums nācās atkal negaidīti apstāties, jo autiņam viena riepa atteicās ripot un saplaka kā dzimtenē cepts plācenis. Tuvējā garāžā pat riepas apmaiņa sagādāja grūtības, jo Amerikā garāžu īpašnieki uz Eiropā ražotiem spēkratiem raugās kā uz septīto pasaules brīnumu.

Neticiet, paceļojiet paši pa draudzīgo kaimiņu zemi.

(Nobeigums sekos.)

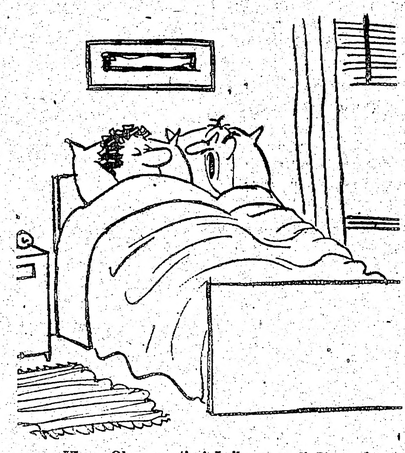

Virs: „Olga, mosties! Laiks pamodināt mani."

SPORTS

KANADAS DV ŠAUŠANAS MEISTARĪBAS IZCIŅA

Daugavas Vanagu Kanadā sacensības šaušanā šogad atkal notiks Kičenerā.

Sacīkstes 22. sept. sāksies pl. 12. dienā River Valley Lodge šautuvē. Tās ilgs apm. 4 stundas. Uzvarētājiem paradzētas daudzas vērtīgas balvas.

Rīkotāji gādās par kopīgām pusdienām. Sacensību dalībnieki un arī viesi lūgti iepriekš uz maltīti pieteikties, rakstot līdz 20. sept. nodaļas valdei: 1 Rothsay Ave., Kitchener, Ont. Piedalīšanās maksa $1,85 no personas.

Plkst. 7,00 vakarā visi lūgti piedalīties Kičeneras DV nodaļas 10 gadu darbības atceres svētkos. Sarīkojumu ievadīs svētbrīdis. Sekos koncerts ar komp. J. Norvitļa iestudētajām dziesmām Kičeneras-Vaterlū dubultkvarteta izpildījumā. Deklamēs M. Tomiņa un S. Taube.

Saviesīgā vakarā spēlēs E. Zakuļa orķestris.

Šaušanas sacensību dalībniekiem noklūšanu sacensību vietā atvieglos norādījums: iebraucot Kičenerā, braukt pa King ielu līdz Frederick ielai. Pie pilsētas valdes nama ceļu turpināt pa Frederick ielu līdz Shamrock Motel (apm. 2-3 jūdzes), tad nogriezties pa labi un braukt līdz ceļa galam, kur atrodas River Valley Lodge.

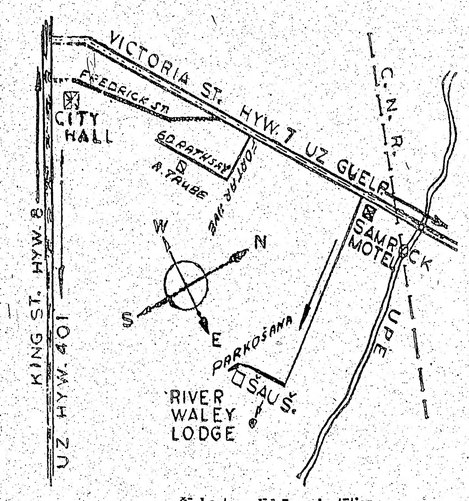

Šī karte palīdzēs orientēties.

Vieglatlētikas sacīkstes

Pirms iestājas ziema, Toronto latviešu vieglatlēti vēl paredzējuši virkni sacensību, lai mēģinātu uzlabot savus šīs vasaras rezultātus.

Nākamās sacensības, kuŗu programmā visas populārākās disciplīnas, notiks svētdien, 16. septembrī, plkst. 10.00 no rīta (precizi!) Toronto Bīča laukumā. Ierasties aicināti visi vieglatlēti un vieglatlētes, arī jaunatnes A un B grupu dalībnieki.

G.

LAVTIETIS IEDALĪTS ASV VALSTS ŠACHA KOMANDĀ

15. septembrī Varnā, Bulgārijā sākās šacha olimpiāde, kuŗu pārstāvēs 36 valstis. Savienoto Valstu komandā iedalīti lielmeistari: R. Fišers, P. Benko, L. Evans; seniormeistari — Edmars Medenis un brāļi Birni (Roberts un Donalds Byrne). Ja Ungārijā dzimušais šachists Pals Benko atteiksies piedalīties olimpiādē, kas šoruden notiek aiz dzelzs aizkara, tad viņa vietā spēlēs Dr. E. Hersts, kas būs arī amerikāņu komandas kapteinis.

Šī ir pirmā reize, kad kāds latvietis iedalīts ASV valsts komandā. Edmars Medņis kopīgi ar Ivaru Kalmi gan ir jau pārstāvējuši ASV studentu olimpiādēs, pie tam ar teicamiem panākumiem.

V. S.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcē, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

23. septembrī plkst. 11.00 rītā dievkalpojums.

30. septembrī plkst. 3.00 p. p. dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

23. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā un Svētdienas skola.

30. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā un Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

23. sept., plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

30. sept., plkst. 2,30 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma draudzes vakars baznīcas augšējā zālē.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Latvijas Universitātes 43 gadu atceres dievkalpojums, 23. sept. pl. 1,30 p. p., māc. J. Praulinš.

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

7. oktobrī, plkst. 2 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave. South.

23. septembrī plkst. 10.30 pr. p. dievkalpojums bērniem ar sekojošu Svētdienas skolu. Plkst. 11 pr. p. dievkalpojums pieaugušiem; pēc dievkalpojuma bībeles klases stunda.

Piektdien, 28. septembrī plkst. 7.00 vakarā pie V. Lejnieces draudzes dāmu komitejas sanāksme (372 East 42. ielā).

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

Svētdien, 30. septembrī plkst. 3 p.p. dievkalpojums.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voltkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

Svētdien, 23. septembrī, plkst. 11.00 no rīta kapu svētki. Sprediķos māc. Edg. Lange no Otavas.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

23. septembrī plkst. 2 p. p. Presbiteriāņu baznīcā dievkalpojums.

30. septembrī plkst. 11 rītā draudzes lauku īpašumā Tērvetē Pļaujas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma kopīgs svētku mielasts.

Jauniešus, kas vēlās 1963. gada maijā iesvētīties, lūdz nekavējoties pieteikties pie draudzes mācītāja.

No dzimtenes meklē

ROZENBERGU ĀDOLFU, Pēteŗa dēlu,

Agrākā dzīves vieta — 514 Sherbourne St., Toronto.

Ja kāds ko zinātu, zvanīt no plkst. 9 —6 vak. EM 8-0792.